

Совет Ўзбекистон

ГАЗЕТА
1918 ЙИЛ
21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 164 (20. 731) 1990 йил 19 июль, пайшанба Баҳоси 3 тийин.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг У С Т А В И КПСС XXVIII СЪЕЗДИ ТАСДИҚЛАГАН

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси — умумбашарий қадриятларга ва коммунистик юксак орзуга асосланган дастурий мақсадларни рўйбога чиқариш учун СССР фуқароларини ихтиёрийлик негизда бирлаштирувчи сиёсий ташкилотдир. У Маркс, Энгельс, Ленин ғояларини ижодий ривожлантириш, илгор ижтимоий тафаккур ютуқларидан фойдаланиб, байналмилалликни қаттиқ туриб ҳимоя қилиб, мамлакатда инсонпарвар, демократик социализмни барпо этишни, инсоннинг эркин, ҳар томонлама камол топиши учун шароит таъминлашнинг ўз мақсади

қилиб қўяди. КПСС ишчилар синфининг, деҳқонларнинг, зиёлиларнинг ва социалистик йўлга садоқатли бошқа ижтимоий табақаларнинг манфаатларини ифодалайди ва ҳимоя қилади, кўп миллатли совет жамиятининг инсоний ҳамжиҳатлиги ва жипслашувига интилаваради.

КПСС ўз ишини Программа ва Устав асосига қўради. Партия, унинг ҳамма ташкилотлари СССР Конституцияси, иттифоқдош, мухтор жумҳуриятларнинг Конституциялари ва совет қонунлари доирасида ишлайди.

КПСС аъзолигига қабул қилиш пайтида ва партиядан ўчириш пайтида муайян ташкилот ҳисобида турган коммунистларнинг ярмидан кўпроги қарорни ёқлаб овоз берган тақдирда, бу қарор ҳақиқий деб ҳисобланади. Партия иртизомини ва ижтимоий ахлоқ қондаларини бузганлик учун партия аъзоларига нисбатан танбех бериш ёки хайфсан эълон қилиш тарзида партиявий тарбия ва таъсир чоралари қўрилиши мумкин.

Партиядан чиқарилган ёки жазо олган киши партиянинг назорат органларига шикоят аризаси бериш ҳуқуқига эгадир. Шикоят аризаси шу ариза тушган жумда бошқаб кўпи билан икки ой муҳлатда қўриб чиқиладди.

I. Партия аъзолари, уларнинг ҳуқуқлари ва вазифалари

1. 18 ёшга етган, партиянинг Программасини тан оладиган ва Уставини бажарадиган, унинг бошланғич ташкилотларидан бирда ишлайдиган ва партияни моддий маблаб билан қўллаб-қувватлайдиган СССР фуқароси КПСС аъзоси бўлиши мумкин.

2. Партиянинг ҳамма аъзолари тенг ҳуқуқлидир. КПСС аъзоси партиянинг ички ва ташқи сиёсати, партия ички турмуши масалаларини ўртага қўйиш ва бемалол муҳомама қилиш, қарорларни ишлаб чиқишда қатнашиш, ўзининг ижтимоий фаолиятида партия ташкилотининг сиёсий мақсадидан ва ҳимоясидан фойдаланиш, партия органларига сайлаш ва сайланиш, шу органларнинг иши ҳақида ахборот олиб туриш, баҳо бериш, ҳар қандай партия органини ва ҳар қандай коммунистни танқид қилиш, ҳар қандай партия идорасига аризалар ва тақлифлар билан мурожаат этиш ва ундан жавоб олиш, унинг тақлифлари ёки унинг фаолияти ёхуд ҳулқ-атвори тўғрисидаги маъсала муҳомама қилинаётганда партия органи ишида қатнашиш ҳуқуқига эгадир.

Коммунист жамоат ташкилотлари ва ҳаракатларнинг фаолияти Конституцияга ва совет қонунларига мувофиқ қўрилган бўлса, уларнинг ишда қатнашишга ҳақлидир. КПСС аъзоси бошқа партияларнинг аъзоси бўлиши мумкин эмас.

3. КПСС аъзоси ўзининг сиёсий ва маданий савиясини ошириши, партия ғояларини тарғиб қилиш, унинг дастурий мақсадларига эришиш ва жамиятдагидан пенкадамлик мавқеини таъминлаш учун курашиши, ҳақлар дўстлигини мустаҳкамлаши, меҳнат жамоаларида ва аҳоли орасида КПССнинг сиёсий йўлини изчиқ ўтказиши, партия қарорларини бажариши, партия аъзолик бадалларини тўлаб туриши, меҳнатда ибрат бўлиши, қонунийликка ва жамоат ахлоқи қондаларига риоя этиши лозим.

4. КПСС аъзолигига қабул партияга кирувчининг аризасига мувофиқ янча тартибда ўтказилади. КПСС аъзолигига қабул қилиш тўғрисидаги қарор бошланғич партия ташкилотининг йиғилиши томонидан чиқарилади ва узиқ-кесил ҳисобланади. Бошланғич партия ташкилотининг қарори билан КПССга кирувчи учун бир йилгача синов муҳлати, шунингдек партия аъзоларидан икки кишининг қабилиди белгилаб қўйилиши мумкин.

КПССда ягона партия билети амал қилади, партия аъзоларининг ҳисобига олиш тартибини КПСС Марказий Комитети белгилаб беради. Коммунист ўз хоҳишига кўра ва бошланғич ташкилотнинг розилиги билан иш жойида ёки истиқомат жойида партия ҳисобида туради.

Партияда намида 30 йил фаол ишлаган КПСС аъзосига бошланғич партия ташкилотининг қарори билан «КПСС ветерани» фахрий номи берилиши мумкин.

Башарта партия аъзоси сўхат-саломатлигига ёки ёшига кўра партия турмушида тўла-тўқис қатнаша олмаса, бошланғич партия ташкилоти унинг шахсий аризаси асосида уни мунтазам ишдан ва аъзолик бадалларини тўлашдан озод қилишга ҳақлидир.

5. Партия аъзоси КПСС Устави талабларига тўғри келмайдиган хатти-ҳаракатлари ва ҳулқ-атвори учун КПСС аъзолигидан чиқарилиши оқибатида бошланғич партия ташкилоти томонидан ўз ташаббуси билан ёки юқори партия органининг тақлифига кўра, КПССдаги аъзолик тўхтатилади.

Партия аъзосининг КПССдан ихтиёрий чиқиш тўғрисидаги аризасига мувофиқ ҳам партиядаги аъзолик тўхтатилади, бу ариза бошланғич партия ташкилотиде қўриб чиқиладди.

6. КПСС ғоявий бирлик ва партиявий ўртоқлик асосида, партия турмушида ўзини ўзи бошқаришни, партия билан айрим коммунистнинг манфаатларини бирга қўйишни, партиячилар оммасининг ҳокимиятини ва онгли иртизоми таъминлайдиган демократик централизм қондаси асосида яшайди ва ишлайди.

Партияда фикрларни изҳор этиш эркинлиги, турли қарашлар ва ҳаракат дастурларини таққослаш, рўй-рост танқид ва ўз-ўзини танқид таъминланади. Айрим ташкилотлар, умуман КПСС доирасида ижтимоий ва партиявий турмушнинг долзарб масалалари юза-сидан мунозаралар ва референдумлар ўтказилиши мумкин. Улар раҳбар ва ижроа органларининг ташаббуси билан, шунингдек тегишли ташкилот аъзоларининг камида учдан бирини бирлаштирувчи партия ташкилотларининг талабига биноан ўтказилади.

7. КПССнинг бошланғич ташкилотлардан бошлаб барча ташкилотлари партиянинг сиёсатини ишлаб чиқишда қатнашади. Улар ўзларининг ички турмуши ва фаолияти тузилишида мустақилдирлар. Уларнинг партия дастурий мақсадларига зид бўлмаган ҳамда КПСС Уставида бериб қўйилган ваколатлар доирасида қабул этилган қарорлари юқори органлар томонидан бекор қилиниши мумкин эмас, шахсий ишларга доир қарорлар бундан мустаснодир. Ихтилоф чиққан тақдирда шу органлардан ҳар бири бахсли масалани ҳал этиш учун бошланғич партия ташкилотларига, бевосита коммунистларга мурожаат қилишга ёки референдум ўтказишга ҳақлидир.

8. Партия ташкилотлари ва партия органларининг иши субъективизмни ва якҳоқчиликни истисно қиладиган коллектив ва шахсий масъулият негизига қўйилади.

Умумий йиғилиш, конференция, съезд — партиядаги раҳбар органлардир. Уларда партия ташкилоти аъзоларининг ёки сайланган делегатларнинг ярмидан кўпроги, ҳисобот ва сарлов чоғида эса камида учдан икки қисми ҳозир бўлган тақдирда улар ваколатли ҳисобланади. Партия раҳбар органлари ижроа органларини (бюро, комитетни) ва назорат органларини (назорат комиссиясини) сайлайдилар.

Партия органлари ишнинг асосий йўналишлари юза-

сидан доимий ёки муваққат комиссияларни ва ишчи гуруҳларни тузишлари мумкин, шунингдек улар фаолиятида коммунистлар ва бошқа фуқаролар қатнашувнинг бошқа шаклларида фойдаланадилар.

9. Партия ташкилотлари, сайлаб қўйилган органлари ошқора ишлайдилар, партия қарорларига мувофиқ партия йиғилишлари, конференциялари, съездларининг, ижроа ва назорат органлари мажлисларининг очиқ-ошкоралигини, уларда партия матбуоти иштирокини, ҳужжатларнинг лойиҳалари, стенограммалар, қабул этилган қарорлар ва бошқа материаллар матбуотда эълон қилинишини таъминлайдилар. Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари коммунистларни ва юқори партия органларини ўз фаолиятида мунтазам хабардор қилиб турадилар. Коммунист ўз партия ташкилоти бюросининг ёки парткомининг мажлисларида ҳозир бўлишга ҳақлидир. Сайлаб қўйилган партия органининг аъзолари ўзларига бўйсунувчи органларнинг мажлисларида бемалол кира оладилар, шунингдек партия органи ва унинг аппарати ихтиёридаги ҳужжатлардан фойдаланишга ҳақлидирлар.

10. Партиядаги раҳбар, ижроа ва назорат органлари сайлаб қўйилади, улар яширин овоз бериш йўли билан сайланади. Овоз бериш учун рўйхатта исталганча номзод кiritилади. Партия аъзолари сайлов пайтида номзодларни чекланмаган тарзда кўрсатиш, шу жумладан ўз номзодини ҳам кўрсатиш ҳуқуқига эгадирлар. Йиғилишда конференцияда, съездда, партия комитетининг, назорат комиссиясининг пленумида қатнашган КПСС аъзолари овозларининг ярмидан кўпрогини олган номзодлар сайланган ҳисобланади.

Район, шаҳар, округ, вилоят, ўлка, жумҳурият конференциялари, иттифоқдош жумҳуриятлар Компартияларининг съездлари, КПСС Бутуниттифоқ конференциясига ва съездига делегатлар албатта бошланғич партия ташкилотларида номзодлар кўрсатилиб, қонда тариқасида коммунистларнинг партия округлари бўйича бевосита овоз бериши йўли билан сайланади.

(Давоми иккинчи бетда).

ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛИДАН

И. А. КАРИМОВнинг жумҳурият партия фаоллари билан учрашуви

● Жумҳуриятимизда КПСС XXVIII съезди делегатларининг меҳнаткашлар, жамоатчилик вакиллари билан учрашувлари бошланди. Илгари хабар қилингандек, 17 июль куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, Ўзбекистон ССР Президенти, КПСС XXVIII съездининг делегати И. А. Каримов республика партия фаоллари билан учрашди. Бугун газетамизда унинг учрашувда сўзлаган нутқи қисқартириб эълон қилинмоқда.

— Учрашувимиздан кузатиш мақсад — деди И. А. Каримов, — биз кунни кеча КПСС XXVIII съездиндан олган таассуротларни баҳам қўришдан, съездда рўй берган воқеалар ҳақида гапириб беришдан, сизларни Ўзбекистон Компартиясининг партия анжуманидаги делегацияси иши билан таништиришдан, съезд, у қабул қилган қарорлар муносабати билан дарҳол амалда ошириш лозим бўлган дастлабки ташкилий сиёсий чора-тадбирлар ҳақида келишиб олишдан иборат.

Съезд ҳамма ҳам партия ва ҳар бир коммунист турмушида муҳим, бетакорор воқеадир. Биз партия съездларига қанчалик ҳозирги кун нуқта-назардан ёндашмайлик, партиянинг ҳамма съездлари ҳам партия ва мамлакат турмушида ўзига хос из қолдиради. Бинобарин, ҳар бир софид, масъулиятли, интизомли коммунист съездин катта аҳамиятга эга бўлган муҳим воқеа деб билмоқда, ундан партия ва жамиятни ривожлантиришда янги фикрлар, янги ҳаракатлар кутмоқда, ўз қарашларини, ўз ишини мана шуларга қиёс қилмоқда.

Биз ўтмишдаги баъзи съездларни, айниқса, кейинги ўн йилликлардаги съездларни ҳозирги қайта қуриш нуқта-назардан баҳолаганимизда, уларнинг ҳаммаси ҳам турмуш талабларига мос бўлмаганлиги, замон даъватига

Съездда ҳукмронлик қилган ҳаётгўйлик, рўй-ростлик, юз-хотирсиз танқид мухитини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Делегатлар Сиёсий бюро аъзоларининг ҳам, Бош котибининг ҳам, партия ва мамлакат бошқа раҳбарларининг ҳам фаолияти хусусида рўй-рост танқидий фикрларни айтидлар.

Сиёсий ҳисоботда ҳам, партия раҳбарияти аъзоларининг ҳисоботларида ҳам миллатлараро муносабат муаммоларига енгил-елли, юзакчи ёндашилганлиги съездин кўпгина қатнашчилари қатори Ўзбекистон Компартияси делегатларини ҳам жиддий равишда ташвишлантирди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий ҳисоботи юзасидан қабул қилинган резолюцияда (бунда бизнинг ҳам иштирокимиз бор) съезд қуйидагиларни ёзиб қўйганлиги бекиб эмас: «...Миллатлараро муносабатларнинг кескинлашуви партияни эсанкиратиб қўйди. Марказий Комитет низооларини бар-тароф этишда қўлинича ташаббусни ўз қўлига олмайди, марказида ва жойларда ча-лакам-чатти тадбирлар қўри-лишга мурожа билан қаради. Янги Иттифоқ шартномасини тузиш қўзиб юборилди. ССР Иттифоқининг ахлотида ва маъжудлигининг ўзи ҳаф остида қолди».

Делегациямизнинг аъзолари бу мавзуда ўнлаб оғзаки ва ёзма сўровлар билан мурожаат этидлар.

Съездда вақти-вақти билан кучларнинг жойлашуви мурракб, баъзан фавқулодда тус олди. Партия ахлотидаги қоладим ёки съездин ўзида бўлиб кетадими, деган ҳақиқий ҳаф вужудга келди. Б. Н. Ельцин ва «Демократик платформа» раҳбарларидан бир гуруҳи КПССдан чиқиш борасида намойишкорона қилган ҳаракат съездин ўзида ҳам, дастлабки фикрларга қара-ганда, партия ташкилотлари-да ҳам унчалик катта шов-шувга сабаб бўлгани йўқ. Биз баъзан етарлиқ баҳо

бермай келган қайта қуриш-га қарши консерватив кучларнинг ҳавфи ҳам съездда тўла-тўқис намоён бўлди.

Хуллас, съездда бениҳоя ўткир кураш авж олди. Кўпдан-кўп дойиҳалар, баёнотлар, ҳужжатлар, ўнлаб муқо-би нусхалар қалашиб кетди, ана шуларнинг ҳаммасининг тағига етиш, ўз нуқта-назаримизни ишлаб чиқиш ва таърифлаб бериш, мана шу нуқта-назар учун чинакамига курашиш керак бўлди.

Ўзбекистон Компартиясининг 162 делегати ва тақлиф этилган 10 киши съездга, илгари неча мартабала бўл-ганидек, илгарида аппарат таёйрлаб қўйган қарорларга ўз овозлари билан мухрлаш учун бормаганликлари яна бир бор таъкидлаш керак.

КПСС XXVIII съездида таёйргарлик қўриш даврида Ўзбекистон Компартиясининг партия ташкилотлари ва ко-митетлари қилган катта, қиз-ғини ташкилотчилик ва сиёсий иш делегатларимизнинг нуқта-назарига ва фикрига таъсир қилди. Биз съездга қатъий белгилаб олинган ва ҳар томонлама асосланган фикрлар билан, равшан эътиқод ва мақсадлар билан, шу мақсадларга эришиш йў-лидаги қийин курашга шай ҳолда бордик, илгари ҳеч қачон бундай бўлмаган эди.

Бу ҳол кўп жиҳатдан делегациямиз аъзоларининг съезд бутун фаолиятида ас-тойдил иштирок этишларини, унинг ишчи органларига кенг вакиллиқ қилганликлари билан белгила берди.

Шуни айтиш қийоқки, съезд президиумида, секретари-яда, таҳрир, мандат ко-миссияларида ва бошқа ишчи комиссияларида Ўзбекистон-дан 28 делегат қатнашди. Ял-пи, секция мажлисларида, микрофонлар ёнида, ҳисо-ботларни, ҳужжатларни му-ҳомама қилишда ва саволлар бериш тартибиде 20 дан кўпроқ киши сўзга чиқди.

Бутун биз съездда қилин-ган ишнинг моҳияти юзаси-

дан сизларга ҳисоб берад эканмиз, Ўзбекистон Компартиясининг XXII съезди, биз КПСС XXVIII съезди делегатларига қаттиқ турб ҳимоя қилини топишган энг муҳим фикрларга яна бир бор тўхталишни зарур, деб ҳисоблаймиз.

Партиянинг бирлиги учун кураш — бизга жумҳурият коммунистларининг съезди берган энг асосий топиш-риқ эди. Кимларнингдир ўз гаврали манфаатла-рини ва сиёсий шах-сиятирастликлари деб партияни ўзаро курашуви-ни фракцияларга парчалаб ю-боришга йўл қўйманлар ёки партияни сиёсий ташкилотдан ўзига хос тарздаги мунозаралар клубига, у ёки бу сиёсий назар-ларни тарғиб қилувчи тар-қоқ тўғараклар билан маси-га айлантириб юборманлар, деган талаб билдирилган эди.

Айни вақтда биз партияни демократиялаш, партия и-чки муносабатларининг бутун тартибини демократиялаш нуқта-назариде қаттиқ турбмиз. Қаттиққўл бюро-кратик централизмга, асли-да Лениннинг партиявий ўр-тоқлик ғоясини пучайтиради-ган поғовали тузумга қай-тишга йўл қўймаслик фик-рида қатъий турбмиз.

Биз жамиятни ва партия-нинг ўзини ривожлантириш йўли хусусидаги ақлда-рестлик, қотиб қолганлик, ўзгармаслик фикрларидан воз кечиш зарурлиги тўғри-сидаги нуқта-назарга астой-дил амал қилганмиз.

Мана шу нуқта-назардан қайта қуришнинг сиёсий мақсадларини амалга оши-ришда жамиятнинг барча соғлом кучлари билан жипс-лаштишга, тенг ҳуқуқли шер-икчиликка интиланмиз.

Жумҳурият партия анжум-ани делегатларининг Ўзе-бекистон Компартияси муста-қиллиги хусусидаги топиш-

риги биз учун энг муҳим жиҳатлардан бири бўлди. Бизда КПССнинг террито-риал ташкилоти эмас, балки айни мустақил Компартия-лар бўлиши керак. Съезддаги нутқда бу позиция: «Мўш-тарак Программа ва Устав-га, Марказий Комитетга эга бўлган жумҳуриятлар Компартияларининг иттифоқи сифатидаги КПСС» ибораси-да ўз аксини топганини би-ласизлар.

Биз мустақиллик тушун-чилигини қандай тасаввур эта-ётганимизни бу ерда таъ-кидлаб ўтиш ўринлидир.

Бу — аввало:

— Компартия жумҳурият-нинг миллий-давлат тузили-ши, ижтимоий-иқтисодий, миллий-маданий ва маънавий ривожланиши масалаларида ўзининг сиёсий нуқта-назари ва дастурий мақсадларини мустақил белгилаб оли-шидан;

— Ўзбекистон Компартиясининг принципал сиё-сатини ишлаб чиқиш ва рўй-ба-га чиқаришда жумҳурият тарихий, иқтисодий, нуфус хусусиятлари ва эҳтиёжла-рининг, жумҳурият халқи, унинг ҳудудига яшовчи ҳар бир киши манфаатлари ва орав-умидларининг усту-нлигига эришишдан иборат-дир. Шунингдек, керакки, кўпгина бошқа жумҳурият-лар ҳам тахминан шундай мавқеда турибдилар.

Биз бу масалаларда муа-йян ҳамжиҳатликка эриша-олдик. Биринчи бор итти-фоқдош жумҳуриятлар Компартияларининг КПСС Мар-казий Комитети ва унинг Сиёсий бюросидаги тенг ҳуқуқли вакиллик таъмин-ланганини биласизлар. Партия Уставининг 22-бандига бизнинг ҳуқуқларимизни кенгайтирадиган бир қанча ўзгаришлар киритилди, Компартияларнинг муста-қил ҳуқуқ доирасига кир-диган масалаларни белгила-берувчи қондалар чиқари-лашланди.

Учинчидан, жумҳурият-нинг сиёсий мустақиллиги жумҳурият халқининг ўз хоҳиш-иродасини эркин ифо-далаши лозим. Бунда «халқ» тушунчасига милла-тидан қатъи назар, жумҳу-риятнинг барча фуқаролари табиий равишда кирадилар.

(Давоми учинчи бетда).

Агар фуқароларнинг жипс-лиги, фуқароларнинг бирли-ги бўлмаса, сиёсий муста-қиллик ёки давлат муста-қиллиги мустаҳкам бўлмай-ди. Кўп миллатли қардош-лик оиласида жумҳуриятта номии қўйилган миллат бел-гилашчи роль ўйнайди, ал-батта. Айни вақтда халқлик, социалистик, мустақил жум-ҳурият миллатидан, мавқеи-дан, динидан ва шу каби-лардан қатъи назар, ўзи-нинг барча фуқаролари ҳу-қуқларининг тенглигига таъминоти керак.

Шубҳасиз, биз совет жум-ҳуриятлари ўз тақдирини ўзи белгилашнинг ҳар қан-дай шаклида ҳам уларнинг иқтисодий, ижтимоий, мил-лий-маданий, соҳалардаги ўзаро алоқалари сўзсиз сақ-ланиб қоллишига ишонамиз. Шу сабабли шу йилнинг июнь ойида Олмаота шаҳри-да бўлиб ўтган учрашувдан ва унда изомолан ҳужжат-ларни жумҳуриятларнинг иқтисодий, сиёсий ва мада-ний ҳамкорлигини мустақ-камлашга қаратилган му-ҳим қадам деб ҳисоблаймиз. Бошқа жумҳуриятлар ва ми-н-тақалар, Ленинград, Тюмень қалалар бевосита алоқалари-ни, вилоятлар, шаҳарлар ва районлар, корхоналар ва ҳўжаликлар даражасидаги мустақил шартномавий му-носабатлар янада ривожла-ниши лозим.

Буларнинг ҳаммаси Итти-фоқни янгилаш учун, уни мустақил жумҳуриятларнинг тенг ҳуқуқли ва ўзаро ман-фаатли ҳамкорлигининг си-фат жиҳатдан янги қонда-лари асосида тузиш учун ях-ши замин яратди.

Яна бир масала: Иттифоқ шартномасига негиз қилиб олинлиш лозим бўлган асо-сий қондани биз бир неча бор таъкидлаб ўтдик — масала шу тарзда қўйилиши лозим-ки, жумҳуриятларни бир-лаштирувчи Федерацияни мустаҳкамлашдан биринчи қабатда жумҳуриятларнинг ўзаро сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан манфаатдор бўл-син.

Биз КПСС съездида сўн-ги вақтда ҳаддан ташқари кескин тус олган миллатлар-аро муносабатлар муаммола-рини ҳал этиш йўллари то-пиш зарурлигини аниқ ту-шунган ҳолда борган эдик.

(Давоми учинчи бетда).

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг У С Т А В И

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Партия комитетларини ва назорат органларини, конференцияларга ва съездларга делегатларини сайлаш тартибини тегишли партия комитети бошлангич, маҳаллий партия ташкилотларининг қарорлари асосида белгилаб беради.

Бошлангич партия ташкилотлари юқори партия органлари таркибига номзодлар юзасидан таклифлар киритишга ҳақлиқдирлар, бу номзодлар мазкур органларни тузатиш конференцияси, съездда қўриб чиқилади. Партия комитетлари, назорат комиссиялари қўйи ташкилотларнинг вакилларини бевосита делегат қилиб юбориш йўли билан ҳам сайлашни мумкин, мазкур қўйи ташкилотлар ўз вакилини қақриб олиш ҳуқуқига эгадирлар.

11. Партида сайлаб қўйиладиган органларнинг райком ва ундан юқори даражадаги аъзолари сурункасига қўйи билан икки марта шу лавозимга сайланадилар. Партия аъзоси иккитадан ортиқ партия комитетидеги ёки назорат комиссиясида аъзо бўлиб туриши мумкин эмас. Партия ижроия ва назорат органларининг таркиби ўз ваколатлари муддати тугашидан аввал янгиланиши ёки батамом қайта сайланиши мумкин. Масала тегишли ташкилот аъзоларидан камда учдан бирини бirlaштирувчи партия ташкилотларининг талабига биноан ёки сайлаб қўйилган органнинг айрим ёки барча аъзоларининг ихтиёрий истеъфоси чиқиш тўғрисидаги аризасига мувофиқ қўриб чиқилади.

Барча поғоналардаги партия комитетларининг котиблари, назорат комиссияларининг раислари улар тегишли йиғилишларда, конференциялар ва съездларда шу органларнинг аъзолари этиб сайланган пайтнинг ўзидеги ёки делегатларнинг қарорига биноан, партия комитетлари ва назорат комиссияларининг пленумларида сайланадилар. Улар тегишли партия комитетига ёки назорат комиссиясига ҳисоб бериб турадилар, партия аппаратынинг ташкилотидан бошқа ҳар қандай партия ташкилотининг ҳисобига турадилар.

12. Партия комитетлари ва назорат комиссиялари ўзларини тузган партия ташкилотларига ҳисоб бериб турадилар. Сайлаб қўйилган органнинг ҳар бир аъзоси ўз иши ҳақида уни сайлаган ёки тавсия қилган партия ташкилотлари олдида ҳисобот беради.

III. Партиянинг ташкилий тузилиши

16. КПСС территориал-ишлаб чиқариш белгисига қараб тузилади. Бошлангич ташкилотлар партиянинг негизини ташкил этади, улар коммунистлар ишлабдиган ёки яшайдиган жойда тузилади ва территория бўйича бirlaшади. Иттифоқдош жумҳуриятларнинг Компартияларига бirlaшган район, шаҳар, округ, вилоят, ўлка, мухтор жумҳуриятларнинг жумҳурият партия ташкилотлари ҳам партия таркибига киратади.

Коммунистларнинг ташаббуси билан партия ташкилотлари котибларининг кенашлари, партия клублари, назарий семинарлар, мунозара марказлари, кекса партия аъзоларининг кенашлари ҳамда коммунистларни қизиқтирадиган масалалар ва муаммолар бўйича уларнинг бошқа шаклдаги бirlaшмалари тузилиши ва ишлаши мумкин. Улар бошлангич партия ташкилотлари бўлмай, КПССнинг дастурий йўл-йўриқларига асосланиб, турли масалаларни муҳокама қиладилар ва улар юзасидан ўз нуқтаи назарларини ишлаб чиқадиладар, ҳар қандай поғонадаги партия комитетларининг муҳокамасига таклифлар ва лойиҳалар киратадилар.

КПССда ўз ички интизомига эга бўлган фракциялар тузилишига йўл қўйилмайди, бу коммунистларнинг мунозара чоғида ҳаракат дастурлари бўйича бirlaшиш ҳуқуқини чекламайди.

ПАРТИЯНИНГ БОШЛАНГИЧ ТАШКИЛОТЛАРИ

17. Бошлангич партия ташкилотлари КПССнинг камда уч аъзоси бўлган тақдирда, улар йиғилишининг қарори билан тузилади ва тегишли район, шаҳар партия комитети томонидан рўйхатга олинади.

Бошлангич партия ташкилоти ўз таркибидеги партия гуруҳларини ва шех ташкилотларини тузиши мумкин. Унинг қарорига мувофиқ партия гуруҳларига ва шех ташкилотларига КПССдаги аъзолик билан боғлиқ бўлган масалаларда бошлангич ташкилот ҳуқуқи берилиши мумкин.

Бошлангич партия ташкилотлари ўз фаолиятининг аниқ вазифалари ва шарт-шароитларини эътиборга олиб, партияга қабул қилиш ва КПССдаги аъзоликни тўхтатиш, ўз тузилишини, иш йўналиши ва усулларини, йиғилишлар, сиёсий тадбирлар ўтказиш дaврийлиги ва тартибини, молиявий-хўжалик фаолиятини белгилаш масалаларини мустақил равишда ҳал қиладилар, совет ва жамоат ташкилотлари билан ўзаро муносабатни йўлга қўядилар.

Бошлангич партия ташкилотлари партия қарорларини тарғиб қиладилар ва амалга оширадилар, меҳнат жамоаларида ва жойларда партиянинг маффуравий, сиёсий ҳамда ташкилотлиқ вазифаларини рўбга чиқарадилар, иқтисодий ва ижтимоий вазифаларнинг ҳал этилишига таъсир ўтказадилар, ижтимоий адолатни қаттиқ туриб ҳимоя қиладилар.

Бошлангич партия ташкилотлари партия съездларини, конференцияларини, партия комитетларининг пленумларини тайёрлаш пайтида ҳужжатларнинг лойиҳаларини ишлаб чиқиш, ҳар қандай партия органининг қарорига ўз муносабатини билдириш ҳуқуқига эгадирлар, мазкур партия органи масаланинг моҳияти юзасидан жавоб қайтаришга мажбурдир. Бошлангич партия ташкилотлари ўз ҳисобидеги турадиган ёки ўзи шу органларга тавсия этган коммунистларни барча поғоналардаги партия органларининг таркибидан қақриб олиш тўғрисида таклиф киритишлари мумкин.

18. Кундалик ишни бошқариш учун бошлангич партия ташкилотининг йиғилиши (конференцияси) икки-уч йил муддатга партия бюроси (комитети)ни ва унинг котибини, шунингдек коммунистларнинг фикрига қўра назорат (тафтиш) комиссиясини сайлайди. Ҳисобидеги 15 нафардан камроқ коммунист бўлган партия ташкилотларида йиғилиш белгиладиган муддатда ва тартибда партия ташкилотининг котиби ва унинг ўринбосари, партия гуруҳларида — партия гуруҳи ташкилотчиси сайланади.

ПАРТИЯНИНГ РАЙОН, ШАҲАР, ОКРУГ, ВИЛОЯТ, ЎЛКА ВА МУХТОР ЖУМҲУРИЯТЛАРИНИНГ ЖУМҲУРИЯТ ТАШКИЛОТЛАРИ

19. Бошлангич ташкилотларини бевосита бirlaштирувчи район ва шаҳар партия ташкилотлари партиянинг таянч тузилма бўлинадилар.

Район, шаҳар партия конференцияси беш йил муддатга район, шаҳар партия комитетини, шунингдек назорат комиссиясини сайлайди. Партия комитетининг қарорига, тегишли назорат комиссиясининг таклифига биноан ёки муайян ташкилот аъзоларидан камда учдан бир қисmini бirlaштирувчи партия ташкилотларининг талабига мувофиқ навбатдан ташқари партия конференцияси қақрилади.

Район, шаҳар партия комитети бошлангич ташкилотларнинг фикрини эътиборга олиб, ўз пленумида район, шаҳар партия комитетининг бюросини сайлайди.

Партиянинг район, шаҳар комитетлари коммунистлар ҳисобини юритида, бошлангич партия ташкилотларининг фаолиятини мувофиқлаштириб туради улар билан бirlaшганда меҳнат жамоаларида ва фуқароларнинг истеъмомат жойида партия сиёсати ва қарорларини амалга ошириш соҳасидаги ишни ташкил этади, аниқ ижтимоий-иқтисодий, маданий ва бошқа муаммоларни жамоатчилик ва ҳокимият орадарли муҳокамасига қўяди, уларнинг амалга оширилишига қўмақлашади.

20. Мухтор жумҳуриятларнинг жумҳурият партия ташкилотлари, ўлка, вилоят, округ партия ташкилотлари мухтор жумҳурият, ўлка, вилоят, округ ҳудудида партия сиёсатини амалга ошириш соҳасидаги ишни ўтказадилар, ўзлари қабул этган қарорларнинг ҳамда юқори партия органлари қарорларининг ижро этилишини таъминлайдилар.

13. Қарорларни ишлаб чиқиш пайтида партия ташкилотлари ва уларнинг органлари ҳамма нуқтаи назарларни қўриб чиқишга мажбурдирлар. Қўйилган қабул этган қарор барча учун мажбурдир. Озчилик ўз нуқтаи назарини партия йиғилишларида, конференцияларда, съездларда, ижроия ва назорат органларининг мажлисларида, партиянинг оммавий ахборот воситаларида ҳимоя қилиш, қўшмача маърузалар билан чиқиш, протоколларда ўз фикрини қайд эттириш, баҳсди масалалар ўз ташкилотидеги ёки юқори органларда қайта қўриб чиқишлини талаб қилиш ҳуқуқига эгадир.

Партия комитетларида ва назорат комиссияларида, уларнинг бюрolari, президиумларида ихтилоф чиққан тақдирда қарор лойиҳаси такрорий муҳокамага қўйилади ва камда учдан икки қисмдан иборат қўйилган овоз билан қабул этилади.

Съездлар, конференциялар, йиғилишларнинг қарорлари партия ташкилотлари учун мажбурдир. Комитетлар ва бюрolariнинг қарорлари тайёрланадиган пайтида қайси партия ташкилотига тааллуқли бўлса, ўша ташкилотдеги муҳокама қилинади ва қабул этилганидан кейин ижро учун мажбур қилинади.

14. Партиянинг сайлаб қўйиладиган органлари ўз ваколатлари давомида ўзига бўйсунадиган ички аппаратыни тузади, бу аппарат асосан уларнинг фаолиятига ахборот-таҳлил, тахмин-сопиолонги ва маслаҳат хизматини қўрсатади. Партия аппараты бошлангич партия ташкилотларининг тавсиясига мувофиқ тузилади. Партия аппаратынинг ходимлари меҳнат қонунлари жорий этилади.

15. Партия ташкилотлари ва комитетлари ўз маблагларига ёки бошқа ташкилотлар билан бirlaшганда газета ва журналлар, бюллетенлар, ташвиқот, маълумот, ахборот материаллари ва бошқа материаллар нашр қилиш, тегишли редакцияларни тузиш, шунингдек телекўрсатув, радиокўрсатув студияларини ташкил қилиш ҳуқуқига эгадирлар. Партиянинг оммавий ахборот воситалари партия ташкилотлари ва комитетларининг органларидир, уларнинг раҳбарлари тегишли партия йиғилишда, конференциясида, съездда, партия комитетининг пленумида сайланади. Партиянинг марказий ахборот воситалари вилоят, ўлка, жумҳурият партия ташкилотининг талабига мувофиқ баёнот ва муноаатномаларни, маҳаллий матбуот эса бошлангич ташкилотларнинг тегишли ҳужжатларини эълон қилишга мажбурдирлар.

Мухтор жумҳуриятнинг жумҳурият партия конференцияси, ўлка, вилоят, округ партия конференцияси беш йил муддатга тегишли партия комитетини, шунингдек назорат комиссиясини сайлайди. Навбатдан ташқари конференциялар комитетининг қарорига мувофиқ, назорат комиссиясининг таклифига ёки муайян ташкилот жами аъзоларидан камда учдан бир қисмини бirlaштирувчи партия ташкилотларининг талабига мувофиқ қақрилади.

Заруратга қараб қақриладиган конференциялар, шунингдек партия комитетларининг пленумлари партия ташкилотларининг фикрларини эътиборга олиб, региондаги сиёсий, миллий, ижтимоий, иқтисодий, экологик, маданий-маънавий муаммоларни ҳал этиш дастурларини ишлаб чиқиш, давлат ҳокимияти идораларига ва аҳолига таклиф қиладилар. Шу конференция ва пленумларда партия ички турмуши, кадрлар билан ишлаш, партия ташкилотининг бюджети, ношрилик фаолияти масалалари қўриб чиқилади.

Мухтор жумҳуриятларнинг жумҳурият партия комитетлари, ўлка, вилоят, округ партия комитетлари пленумларда бюро сайлайдилар, ўз ташкилотининг тузилишини мустақил белгилайдилар, энг йирик бошлангич партия ташкилотларига КПСС аъзоларини ҳисобга олиш масалаларида район партия комитетлари ҳуқуқини берадилар.

21. Район, шаҳар, округ, вилоят ва ўлка, мухтор жумҳуриятнинг жумҳурият партия ташкилотлари назорат комиссиясини комиссиянинг президиумини сайлайди. Назорат комиссиялари раҳбар органларнинг қарорлари ижросини кузатиб борадилар, коммунистларнинг партия интизомига ва ижтимоий ахлоқ қондаларига риоя этиши билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал қиладилар, партия аъзоларининг шон-шарафига ва қадр-қимматини ҳимоя этадилар, уларнинг шикоят-аризаларини қўриб чиқадиладар, танқидни бўғишда ва суиестеъмолларда айбдор бўлганларни жавабгарликка тортадилар, партия бюджетининг ижросини ҳамда партия муассасаларининг хўжалик фаолиятини тафтиш қиладилар. Назорат комиссияси ўзини сайлаган органга ҳисоб беради, район, шаҳар, округ, вилоят, ўлка ёки мухтор жумҳуриятнинг жумҳурият партия конференцияси тасдиқлаган низомига мувофиқ мустақил ишлади.

ИТТИФОҚДОШ ЖУМҲУРИЯТЛАРИНИНГ КОММУНИСТИК ПАРТИЯЛАРИ

22. Иттифоқдош жумҳуриятларнинг Коммунистик партиялари мустақилдирлар. Улар КПССнинг энг муҳим дастурий ва Устав қондалари негизда уларнинг дастурий ва норматив ҳужжатларини ишлаб чиқадиладар, сиёсий, ташкилий, кадрлар, ношрилик, молиявий-хўжалик масалалари ва бошқа масалаларни ҳал қиладилар, жумҳуриятларнинг давлат қурилиши, ижтимоий-иқтисодий ва маданий тараққиёти соҳасида партиянинг йўлини ўтказадилар. Иттифоқдош жумҳуриятларнинг Компартиялари бошқа, шу жумладан хоржий партиялар ва жамоат ҳаракатлари билан алоқа қилиб турадилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг иттифоқдош жумҳуриятлар Компартияларига тааллуқли жиддий қарорлари уларнинг мухтор вакиллари иштирокида қақриб чиқилади. Иттифоқдош жумҳурият Компартияси Марказий Комитети қабул қилинган қарорга қўшилмаган тақдирда бу қарорни ижро этиш учун қабул қилмай, низоли масалаларнинг КПСС Марказий Комитети Пленумида ёки КПСС Марказий Комитети билан КПСС Марказий назорат комиссиясининг қўшма Пленумида муҳокама этилишини талаб қилиш ҳуқуқига эга.

КПССНИНГ СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРИ

23. СССР Қурулли Кучларидаги партия ташкилотларининг фаолияти КПСС Устави ҳамда умумармия партия конференцияси тақдимида биноан КПСС Марказий Комитети тасдиқладиган ҳужжатлар асосида қурилади.

СССР Қурулли Кучларидаги партиявий иш бошлангич партия ташкилотлари ва сайлаб қўйиладиган партия органлари орқали амалга оширилади. Улар ҳарбий жамоалар турмуши ва фаолиятига ўз таъсирларини армия коммунистлари орқали ўтказадилар, ҳарбий кенашлар, командирлар, ҳарбий-сиёсий органлар, тегишли территориял партия ташкилотлари билан мустахкам ҳамжиҳатликда иш олиб борадилар. Умумармия партия конференцияси СССР Қурулли Кучларининг юқори партия органи бўлиб, у партия комитетини сайлайди.

Қурулли Кучларининг коммунистлари территориял партия ташкилотларининг сайлаб қўйиладиган органлари таркибига сайлашлари ва сайланишлари мумкин. Район, шаҳар, округ, вилоят, ўлка, жумҳурият партия конференциялари, иттифоқдош жумҳуриятлар Компартияларининг съездлари делегатлар территориял партия комитетлари белгиладиган ваколат нормалари асосида қўшни қисмлари ва бirlaшмаларининг партия йиғилишларида ва конференцияларида сайланадилар.

КПСС съездига, Бутуниттифоқ ва умумармия партия конференциясига армия ва флот партия ташкилотларидан делегатлар сайлаш КПСС Уставига биноан ўтказилади.

Изоҳ. Давлат хавфсизлиги комитети қўшинларида, ички ва темир йўл қўшинларида партиявий иш Қурулли Кучларда бўлгани каби уюштирилади.

КПССНИНГ ЮҚОРИ ВА МАРКАЗИЙ ОРГАНЛАРИ

24. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг съезди унинг олий органидир. Навбатдаги съездлар КПСС Марказий Комитети томонидан ҳар беш йилда камда бир марта қақрилади. Марказий Комитетнинг съезд ча-

қариш тўғрисидаги қарори, кун тартиби ва вакиллик нормаси съездга камда уч ой қолганида эълон қилинади. Марказий Комитет съезд муҳокамасига қўйиладиган асосий масалаларга доир ҳужжатлар лойиҳасини матбуотда эълон қилад.

КПССнинг навбатдан ташқари (фавқулодда) съезди Марказий Комитет томонидан ўз ташаббуси билан, КПСС Марказий назорат комиссиясининг таклифига қўра ёки коммунистлар умумий сонининг камда учдан бир қисmini бirlaштирган партия ташкилотларининг, шунингдек учта ва ундан кўпроқ иттифоқдош жумҳурият Компартияларининг талабига мувофиқ қақрилади. Съезд икки ой муддат ичиде қақрилади ва унда қўйилган иттифоқдош жумҳурият Компартияларининг вакиллари қатнашган тақдирда ваколатли ҳисобланади.

Марказий Комитет навбатдан ташқари (фавқулодда) съездин қақрмаган тақдирда уни ўтказишни талаб қилган ташкилотлар навбатдан ташқари (фавқулодда) съездин қақриш юзасидан партия Марказий Комитети ҳуқуқларига эга бўладиган ташкилий комитетини тузишлари мумкин.

25. КПСС съезди:

— Марказий Комитетнинг ва Марказий назорат комиссиясининг, съездга сайланадиган бошқа органлар ва унинг ўринбосарини сайлайди, аниқ вақтда уларни КПСС Марказий Комитетининг аъзолари қилиб сайлайди; — партия Программаси ва Уставини қабул қилад, уларни қайта қўриб чиқади ва ўзгартиради; — партия қурилиши, маффуравий фаолият, КПССнинг ички ва ташқи сиёсати соҳасида партия йўлини белгилаб беради;

— КПСС Марказий Комитетини ва Марказий назорат комиссиясини сайлайди; — КПСС Марказий Комитетининг Бош котиби ва унинг ўринбосарини сайлайди, аниқ вақтда уларни КПСС Марказий Комитетининг аъзолари қилиб сайлайди; — КПСС Марказий назорат комиссияси раисини сайлайди, аниқ вақтда уни КПСС Марказий назорат комиссияси таркибига ва Марказий назорат комиссияси президиуми таркибига киритади.

26. КПСС Марказий Комитети съездлар оралиғидаги даврда партия сиёсати ва амалий фаолиятининг долзарб масалаларини муҳокама қилиш учун КПСС Бутуниттифоқ конференциясини қақрилади.

Конференция КПСС Марказий Комитети ва Марказий назорат комиссиясининг иши ҳақидаги ҳисоботларни тинглашга, уларнинг таркибини қисман (съездлар оралиғидаги даврда учдан бир қисмигача) қайта сайлашга, КПСС дастурий ҳужжатлари доирасида партия учун мажбурий бўлган бошқа қарорларни қабул қилишга, партия Уставига ўзгартириш киритишга ҳақлидир.

27. Съездлар ва конференциялар оралиғидаги даврда КПСС Марказий Комитети:

— КПСС съездлари ва конференцияларининг қарорлари бақарилишини ташкил этади; — ички ва ташқи сиёсат мазмунига доир таклифларни ишлаб чиқиб, уларни СССР халқ депутатлари съездлари ва СССР Олий Советига киритади.

IV. Советлардаги, давлат органларидаги, жамоат бirlaшмаларидаги коммунистлар

32. Партия ташкилотлари ва комитетлари давлат ва хўжалик органлари вазифалари аралаштириб юборилишига йўл қўймаган ҳолда уларда ишлаётган коммунистлар органи партиянинг сиёсий йўлини ўтказадилар.

33. КПСС халқ депутатлари Советларига эркин сайловларда ва совет фуқаролари хоҳиш-иродасини ифода-лашини бошқа шакллари орқали жамиятда сиёсий раҳбарлик мавқеи учун курашади. Партия ташкилотлари ўз сайловолди ҳаракат дастурларини ишлаб чиқиб эълон қиладилар, халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш учун коммунистларни тавсия этадилар, уларга сайлов кампаниясини ташкил этишда ёрдам берадилар.

Партия ташкилотлари Конституция негизда ва унга мувофиқ равишда ҳаракат қилувчи бошқа ижтимоий сиёсий ташкилотлар ва тузилмалар билан сайловолди битими тузиши, депутатликка улар кўрсатган ва КПСС аъзолари бўлмаган номзодларни қўллаб-қувватлаши мумкин.

34. Халқ депутатлари съездлари ва Советларининг сессияларида уларга сайланган коммунистлар Советларинг ваколат дaвpида ўз фаолиятларини мувофиқлаштириш ҳамда сайловчилар хоҳиш-иродаси ва нақазларини амалга ошириш учун партия гуруҳларига (коммунистларнинг фракцияларига) бirlaша оладилар. Советларда коммунистларнинг раҳбар партия органларидан мустақил бўлган, лекин КПСС номидан иш қурадиган гуруҳлар ёки фракциялар тузилишига йўл қўйилмайди.

Партия гуруҳлари (коммунистлар фракциялари) тегишли партия комитетлари билан ҳамжиҳат бўлиб, улардан ёрдам ва мадад оладилар, уларнинг қарорлари ва тавсияларини ҳисобга оладилар.

Жорий ишлар учун партия гуруҳлари (фракциялари) бюро ёки раис сайлашлари мумкин.

35. Партия демократия ва ижтимоий адолат тарафдори бўлган ижтимоий кучлар билан ҳамкорлик қилад.

V. КПССнинг пул маблағи ва мулки

38. КПСС ва унинг ташкилотлари фаолияти партия даромадлари ҳисобидан молиявий ва моддий-техникавий ресурслар билан таъминланади.

КПССнинг пул маблағи партия аъзолик бадалларидан, наشريёт, ишлаб чиқариш-хўжалик фаолияти даромадларидан, коммунистларнинг, айрим фуқароларнинг ихтиёрий бадалларидан ҳамда амалдаги қонунларга зид бўлмаган бошқа тушумлардан таркиб топади.

Партия аъзолари учун ҳар ойда тўланадиган аъзолик бадаллари қуйидаги миқдорда белгиланади:

даромад 70 сўмгача бўлганда — 10 тиын
71 сўмдан — 100 сўмгача — 20 тиын
101 сўмдан — 150 сўмгача — 30 тиын
151 сўмдан — 250 сўмгача — 1 фоз
250 сўмдан ошганда — 2 фоз

Ишлаётган коммунист пенсияерлар партия аъзолик бадалларини пенсиядан ва иш ҳақидан алоҳида-алоҳида тўлайдилар.

39. КПСС бюджети, унинг тузилиши, унга маҳаллий партия ташкилотлари даромадларидан ажратмалар ва уларга дотацияларнинг миқдори, партия бюджетининг бақарилиши ҳақидаги ҳисобот партия Марказий Комитетининг Пленумида тасдиқланади ва бундан коммунистлар хабардор қилинади.

КПСС Марказий назорат комиссияси, бошқа назорат органлари ҳаражати учун маблаг тегишли партия комитетлари ва назорат комиссияларининг қўшма пленумларида белгиланади.

Барча партия ташкилотлари ўз бюджетларини тасарруф қилишда, структура, штат, ишлаб чиқариш-хўжалик масалаларини ҳал этишда, вақтли наشريларни тузиш, қайта ташкил этиш ва тугатишда мустақилдирлар. Бюджетлар ва уларнинг ижроси ҳақидаги ҳисоботлар партия комитетларининг пленумларида тасдиқланади. Партия комитетларининг сиёсий иш манфаатларига зид келмайдиган фойда келтирувчи хўжалик фаолияти рағбатлантирилади.

40. КПСС мулки умумпартия бoйлиғидир. Иморатлар, иншоотлар, ускуналар, асбоб-анжомлар, маданий-маърифий ва сoғломлаштириш муассасаларининг мулки, пул даромадлари, корхоналар, партия наشريлари ва улар таркибига кирувчи вақтли наприлар ва бoсмаҳоналар, шунингдек партия фаолияти учун зарур бўлган бошқа мулк КПСС мулкчилик ҳуқуқининг объектларидир.

— Иттифоқ ваколатли органларида КПСС партия гуруҳлари (коммунистларнинг фракциялари) фаолиятини йўналтириб туради;

— КПССнинг кадрларга доир сиёсатини ишлаб чиқади ва амалга оширади;

— партия муассасаларини, корхоналарини тузади ва уларнинг фаолиятини назорат қилиб туради;

— мамлакатдаги ижтимоий-сиёсий ташкилотлар билан ўзаро ҳамкорлик қилад, чет эл партиялари билан алоқаларда КПСС номидан иш қуради.

28. Марказий Комитет Пленумлар оралиғидаги даврда сиёсий ва ташкилий масалаларни ҳал қилиш учун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини сайлайди, унинг неча кишидан иборат бўлишини КПСС Марказий Комитетининг Пленуми белгилайди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросига КПСС Марказий Комитетининг Бош котиби, унинг ўринбосари ва иттифоқдош жумҳуриятлар Компартиялари Марказий Комитетларининг биринчи котиблари киратадилар.

Марказий Комитет Сиёсий бюросининг ишига КПСС Марказий Комитетининг Бош котиби раҳбарлик қилад, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси қарорларни ўз номидан партия ташкилотларига юборади. Сиёсий бюро энг муҳим сиёсий масалаларга доир қарорларни бошлангич партия ташкилотлари муҳокамасига қўяди ва сўнгга тасдиқлаш учун КПСС Марказий Комитети Пленумига қабул қилад.

Марказий Комитет Сиёсий бюроси ўз фаолияти тўғрисида ҳар йили КПСС Марказий Комитети Пленумида ҳисобот бериб туради.

Марказий Комитет КПСС Марказий Комитетининг Секретариатини сайлайди, унинг ишига КПСС Марказий Комитети Бош котибининг ўринбосари раҳбарлик қилад, Секретариат партияда съездлар, конференциялар, Марказий Комитет, унинг Сиёсий бюроси қарорлари ижросини ташкил қилад, КПСС Марказий Комитети аппарати ишини йўналтириб туради.

29. КПСС Марказий Комитетидеги унинг фаолиятидаги асосий йўналишлар юзасидан доимий комиссиялар тузилади. Улар КПСС Марказий Комитети Пленумида Марказий Комитет

НАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛДАН

(Давоми. Боши биринчи бетда.)

Бунда биз шунга асосландикки, мамлакатимизда яшайдиган барча халқларнинг бирдамлиги ва ҳамжиҳатлиги — биз қадрлашимиз зарур бўлган энг асосий бойлиқдир. Чуқурлашиб бораётган миллатлараро эл-иятлар ва тўқнашувлар вайронгарчиликлар ва ғам-ғусса, ўзини тўқнаб бўлаётган қўрқонлар ва маҳрумликлар келтиради. Батини жойларда миллий муносоқлар ва устуллик тўғрисидаги уйғонаётганлик қозлаб йиллар давомида таркиб топиб кетган миллатлар ва халқлар ўрта-сидати ўзаро ҳурмат ва ах-лиш қўшничилиги муносабат-ларига ҳалокатли таъсир қи-лади.

Унитар давлат шароитида вужудга келган тугуларни ва муаммоларни ҳал қилиш-нинг энг асосий, бош йўли— янги Иттифоқ шартномасини ишлаб чиқишни шоянлик равишда бошлаш эканлигига қатъиян ишонамиз.

Биз Ўзбекистон ССР иж-тимий-иқтисодий тараққи-ти даражасига ҳолис баҳо бериш зарур деган мавқеда қаттиқ турибмиз. Жумҳури-ятнинг қўшниси кўрсатки-лар бўйича Иттифоқдаги ўр-тача даражадан оқарда қо-лганлигига, аҳолининг қаш-шоқ аҳволига ҳолис баҳо бе-рилиши керак. Халқ ҳўжали-ги комплексининг бир томон-лама хом ашё етиштиришга қаратилган йўналишини бун-дан буён сақлаб қолиш мум-кин эмаслигига асосланамиз. Биз бозор иқтисодиётига

ўтиш пайтида дастлабки шароитларни тенглаштириш, аҳолининг ишончли ҳимоя қи-лишининг ишончли востала-рини вужудга келтириш учун курашмоқдамиз. Етиштирил-ган пахта, ипак, қоракўл те-ри, мева-сабзавотлар, терри-ториямиздан қазиб чиқарила-ётган олтин ва бошқа хом ашё ресурслари вазига шун-га яраша маҳсулот берили-ши учун курашмоқдамиз.

Биз Ўзбекистон ташқи бо-зорга мустақил чиқиш жум-хуриятининг, унда яшовчи аҳолининг манфаатларига мос келадиган ўзаро фойда-ли иқтисодий шартномалар тузданидан, чет мамлакатлар билан маданий ва маънавий алоқаларни ривожлантира-диган ҳамда мустақамла-диган мавқеани қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқдамиз. Шунинг айтиш керакки, мана шу бар-ча масалаларни сўзд деле-гатлари ва Иттифоқ раҳба-рияти тушуниб кутиб олди.

КПСС съездида Орол ва Оролбўйи муаммолари юза-сидан ўз позициясини ҳи-моя қилиш учун кўп куч сарфлашга тўғри келди. Бунда делегатларимизнинг сўзидан нутқиди, М. С. Горбачев билан учрашуви муҳим ўрин тутди. Пировард натижада КПСС Марказий Комитетининг Сийёсий Мар-кази билан ўзаро қўшниси-засига доир резолюцияда Орол ва Оролбўйи экологик фалокат ҳолатига тушиб қо-лган тин олинмишга эришил-ди. Ўрта Осиё ва Қозғистон учун қўшниси суз ресурслари-ни излаб топиш масаласи-ни кўриб чиқиш учун яна қайтиш сари силжиш юз берди.

КПСС Марказий органла-рида Компартиялар вақили-

гининг норма қондасини ҳи-моя қилишга муваффақ бў-лишди. Ўзбекистон Компар-тияси вақилидан 19 ки-ши КПСС Марказий Коми-тетининг аъзоси бўлишди, 12 киши Марказий нзорат комиссия-сининг аъзоси этиб сайланди, 31 киши сайланди. Марказий Комитетнинг Сий-сий бюроси ва Секре-тариати, КПСС Марказий нзорат комиссиясининг пре-зидиуми таркибига биздан биттадан вақил сайлан-ди. Мамлакатимиз тари-хида биринчи марта ўз-бек аёли, Марғилондаги «Атлас» аврли газламалар ишлаб чиқариш бирлаш-масининг тўқувчиси Гул-чехра Турғунова КПСС Марказий Комитети Сек-ретариатининг аъзоси этиб сайланди. КПССнинг сай-лаб қўйилган марказий органларининг олдинги таркибиде Компартиянинг ҳаммаси бўлиб 13 вақили бўлганлиги ҳисобга олини-ва бу ишларни ютқиди. Бу эса бизга партиянинг мар-казий органлари ишида фа-ол ва тўла ҳуқуқ билан иш-тирок этиш, уларда жумху-риятимиз манфаатларини из-чиллик билан ҳимоя қилиш учун яхши имконият беради.

Сўзидинг деярли барча ҳужжатларини муҳомама қи-лиш чоғида кескин кураш давом этиди, баъзан бир-бири-га бутунлай қарама-қарши нукта назарлар тўқнашди. Ўмуман сўзидинг барча ре-золюциялари мазмунни жи-ғатидан ҳам, уларда кўта-ришган масалаларнинг ҳу-сусияти жиғатидан ҳам олдин партия сўзидла-рида қабул қилинган даб-бали-расмий ҳужжатлардан сезиларли даражада фарқ қи-лади.

Бу гап аввало Марказий Комитетнинг Сийёсий ҳисоб-атига доир резолюцияга та-аллуқлидир. Унда жамият-нинг ҳозирги аҳволигагина эмас, қайта қўриш даврида КПСС Марказий Комитети йўл қўйган хатоларга ҳам ҳа-лол ва жуда тўғри баҳо бе-ришга муваффақ бўлишди.

Сўзд қабул қилган ре-золюцияларнинг олдинги рўй-хати ҳам қанчалик кенг миқёсдаги долзарб ва ўткир муаммолар партия олий а-жумаларининг диққат мар-казида турганлигини кўрсат-моқда. Агар сийёсат ва бо-зорга муносабат, миллат-лараро муносабатлар, таъ-лим, фан ва маданият ма-салаларида, ёшлар муаммо-лари, партиянинг оммавий ахборот восталари хусуси-да КПССнинг позицияси ана шулар жумласидандир. Шу ва бошқа бир қанча масалалар хусусида деле-гатларнинг уларни илгари бўлгани каби алоҳида айти-либ кўрсатиш эмас, балки сўзд позициясини ишлаб чиқиш ҳамда уларни ҳал этишнинг асосий йўллари-ни топиш мудоаоси аниқ на-моён бўлди.

Сўзидинг асосий ҳужжат-лари — Дастурий баёнот ва КПССнинг янги Ўстави алоҳида аҳамиятга эга. Ҳар-икиси ҳужжат — ўткир ҳа-ларга, фикрлар курашига са-баб бўлди, бу эса умуман коллектив фикрни жамлаш, музокаралар давомида айтил-ган барча амалий ва қим-матли жиғатларни шу ҳуж-жатларга киритиш имкони-ни берди.

Сўзидинг «Инсонпарвар, демократик социализм сари» Дастурий баёноти Марказий

Комитет қабул қилган Ҳара-кат дастури лойиҳасидан ба-ҳо ҳолар ва позицияларнинг гўят аниқлиги билан ажра-либ туради. Дастлабки бир қанча таърифларнинг зид-диятчилиги ва бўяб кетил-ганлиги, асосий ғойивий-назарий қондалар талқинидаги мавҳумлик умуман бартараф этилди.

Мана шу дастурий ҳуж-жатда марксча-ленинча таъ-лимотта, социалистик прин-циплар ва мақсадларга со-диқликнинг тасдиқланган-лиги катта мамнуният би-лан кутиб олинди. «Социа-лизм» тушунчасига биз қан-дай мазмун бахш этаётган-лигини аниқ таърифлаб бе-рилган. Жамиятнинг ҳозир-ги аҳволи, сийёсий кучлар-нинг нисбати аниқ тавсиф-лаб берилган. Мамлакатни тангликдан олиб чиқиш йўли Иттифоқ шартномасини те-зор қўйиш, иқтисодиётда қайта қўриш жараёниларини чуқурлаштириш, нитизом ва ҳуқуқ-тартиботни муста-қамлашнинг қатъиян кучай-тириш орқали ўтиш тушу-нишига эришилди.

Инсон сийёсатининг бош объекти эканлигини, инсон ҳуқуқлари синфий, партия-вий ва ўзга манфаатлардан устуи турлишини тан олиш инқилобий қайта қўриш диалектикасини аниқлашда олга томон қўйилган катта қадам бўлди. Партия сийса-тининг устуи йўналишлари-ни белгилашдаги гўят аниқ-ликнинг, одамларнинг ижти-моий ҳимоя қилиниши ма-салалари, аиниқса, бозор муносабатларига ўтиш да-врида асосий ўринга қўйил-ганлигининг боиси ҳам мана шунда.

Партияни тубдан янгилаш ва демократиялаш йўли КПССнинг янги Ўставида қондалар билан мустаҳкам-лаб қўйилди. Иттифоқдош жумхуриятлар Компартия-ларининг мақоми ҳамда КПССнинг марказий орган-ларида уларнинг вақилилиги қондалари тўғрисидаги, меҳ-нат жамоаларида, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари-да, давлат муассасаларида партия ташкилотларининг бўлиши мақсадга мувофиқ ёки мувофиқ эмаслиги ҳа-қидаги, бошлангич партия ташкилотларининг ҳуқуқ-ларини кенгайтириш тўғри-сидати масалалар юзасидан гўят ўткир баҳслар бўлди.

Баъзи масалаларда, ма-салан, партия аъзолик ба-даллари тўғрисидаги 38-модда юзасидан йирик са-ноат корхоналари партия ташкилотлари айрим котиб-ларининг тор гуруҳ ман-фаатларини кўзловчи, худ-бинлик кайфиятларига, улар аъзолик бадаллари миқдо-ларининг камайиши, ма-салан, ҳозирги вақтда бутун партиянинг жиддий моддий маддага муҳтож бўлган қишлоқ партия ташкилотла-рининг имкониятларини ан-ча қечлаб қўйишни тушу-ниб етмасликлар билан тўқнашганга тўғри келди.

Пировард натижада со-лом фикр сийёсий шахсият-парастлик ва митингбозлик-дан устуи келди. Қабул қи-линган КПСС Ўстави тўғри-сидати дастлабки таассурот-ларни айтадиган бўлсак (умуман бу ҳужжатни ҳали жиддий равишда идрок

этиш керак), унинг қонда-лари биз КПСС сўзиде-дига таъйёрлик даво-мида Ўстав лойиҳасини му-ҳомама қилиш чоғида иш-лаб чиққан энг муҳим пози-цияларга асосан мос кели-шини кўрсаткич мумкин эмас.

Бевосита сўзд таассурот-ларидан қандай ҳулосалар чиқариш мумкин? Биринчи навбатда нималарни кўрсат-иб ва таъкидлаб ўтиш ке-рак?

Биринчидан, сўзд соция-лист йўлга, Октябрь идеал-ларига, Маркс, Энгельс, Лениннинг назарий мероси-га содиқлигини гўят аниқ равшан таъкидлади. У со-циалистик қўрилиш назе-риясига ва амалиётга ижодий ёндашуви, умумбашарий тажрибани амалий идрок этишни ёқлаб чиқди.

Иккинчидан, сўзд гўят танқидий рўҳда ва қизгин ўтганига қарамай, партия-нинг жамиятимизни инқило-бий қайта қўриш ва демо-кратик янгилаш стратегия-сининг тўғрлигини тасди-қлади.

Учинчидан, сўзд қайта қўриш йўлининг Ўзгармас эканлигини тасдиқлаганига қарамай, шу билан бирга партия ва халқ турмуши-нинг барча йўналишлари ва ҳамма соҳаларида қайта қўри-лиши янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришга қара-тилган кенг миқёсда қарор-ларни ишлаб чиқди.

Тўртинчидан, муайян куч-лар партияни парчалаб юри-лиши тўғрисида жиддий хавфсирлашларга ва онгли равишда ана шундай ури-нишларга қарамай, сўзд партиянинг ташкилий ва ғойивий бирлигини сақлаб қолашда. Сўзд қарорлари партияни жиқлаштириш, жамиятдаги барча соғлом қайта қўриш кучларини пар-тия теварагиде бирлашти-риш, вазиятни барқарор

этиш ҳамда умумий куч-гайратларни бунёдкорлик, амалий вазифаларни ҳал этишга сафарбар қилиш учун яхши замин яратди.

Тангликни бартараф этиш-га, маънавий-сийёсий вазия-ти қатъиян соғломлашти-ришга, ишлаб чиқариш ва ижтимоий соҳаларда ишлар-нинг аҳолини яхшилашга ҳамда шу асосда одамлар-нинг турмуш даражасини оширишга қаратилган жой-ларда олиб бориладиган ани-ни шу амалий, аниқ-равшан ишлар сўзд қарорларини амалга ошириш соҳасидати энг муҳим, энг асосий иш-дир.

Бир нарса биз учун ра-вшан бўлиши керак, — деб таъкидлади пировардида И. А. Каримов, — Ўзбеки-стон Компартияси XXII съез-ди талланган партия ва жа-миятини янгилаш, Компар-тиянинг ва жумхуриятнинг мустақиллигини таъминлаш йўли— тўғри ва асосли йўл-дир, воқеаларнинг бориши ҳам, ҳаётнинг ўзи ҳам шунини ишонарли тарзда тасдиқла-моқда.

Олдинда катта ишлар кут-моқда. Лекин ўйлаб ўтириш-га вақтимиз йўқ, тарихнинг ўзи ўйлаб ўтиришга вақт ажратмаган. Ҳозирнинг ўзи-да, бугунроқ барча соғлом кучларни сафарбар этиб, вазифалар ва тўлғаниб қолган муаммолар ҳал қилинишини таъминлаш, одамлар турмуши чина-кам яхшилашнинг эри-шчи зарур. Фақат шу йўл билангина омма орасида партиянинг обрўсини ва тасъирини мустаҳкамлаш, бинобарин, КПСС XXVIII съезди қарорларининг кучи ва ҳаётлигини таъминлаш мумкин.

ЖУМХУРИЯТИМИЗ ДАЛАЛАРИДА

СУРХОНДАРЕ ВИЛОЯТИ. Терми-райондаги «Гулбаҳор» совхозда гўза чеканкис қизин олиб боришмоқда. 1700 гектарлик пахтазорда 25 агрегат юксак унум билан ишлатилмоқда. Бу юмуш айниқса ижарачи Эшмурод Қул-

соатов далаларида намунали ташкил этилди. Суратда: ижарачи Эшмурод Қулсо-атов (чапда) билан механизатор Рустам Бердиев. И. Хўжаев (ЎзТАГ) олган сурат.

БЎЛИК КЎСАКЛАР

Кўкламдаги қаттиқ жа-ла ва кучли ёмғир Сарйосе-райондаги Ленин қомли колхозининг 300 гектар май-коҳозининг қизилари донга экилган чигирларини чиритиб юборди. Талбиркор-лик, кеча-ю кундуз қилинган меҳнат туфайли бузиб экил-ган майдонларда тез фурсат-да чигит иш урди. Жили 1397 гектар майдонга қадал-ган барака уруғи бутун ҳо-сил ишоналарини кўрсатди. Ҳар бир гўзада 3—5 тадан кўсак бор.

Айниқса, Н. Ўзоров бош-лик 12-Н. Хусанов етакчи-лигидаги 13-Н. Қосимов сар-корлиги қилаётган 15-бри-гада далаларида гўза парвари-ши ҳам, деҳқонларга ярати-лаётган шарт-шароит ҳам кўн-гилдайдик. Юксак агротех-ника қондалари асосида пар-вариланаётган гўзаларда кўсаклар кун сайин кўпай-моқда.

Р. ЭШОВ, Сурхондаре вилояти.

ИЖАРАЧИ САБЗАВОТКОРЛАР

Қизилқумнинг қоқ мар-казида жойлашган Ҳамид Олимжон номи совхоз са-бзавот ва полиз маҳсулотла-ри етиштиришга ихтисослаш-ган Совхоз меҳнаткашлари шу кунгача қонимекликлар дастурхонига 30 тоннадан ортиқ сабзавот ва полиз маҳсулотларини тортиқ қилди-лар.

Ҳозир ҳўжалида ижара пулратида ишлаётган 20 дан ортиқ эвено бор. Улар бу йил давлатга 810 тонна са-бзавот, 500 тонна полиз ма-сулотлари ва 6 тонна мева топиришлари керак. Яқин-да районда ижарачи сабза-воткорларнинг семинари ўт-казилди. Унда ҳосил йиги-мирини оғи долзарб маса-лалар муҳомама қилинди.

М. АДИЗОВА, Бухоро вилояти.

ГАЛЛА— БОЙЛИГИМИЗ

Дов ноҳиясининг «Най-ман» қавлат ҳўжалиги галла-

корлари 78 гектар майдонда мўл арпа ҳосили етиштириш-га муваффақ бўлди. Дон йиғиштириб олишда Раҳмат-қон Маназаров, Акрам Ма-лонов сингари қомбайчи-лар зўр гайрат-шижоат кўр-сатдилар.

Бошқоқли экинларнинг қис-қа иш кунинда йиғиштириб олиниши туфайли давлатга дон топириш йиллик режа-дан ҳам барвақт бажарилди. Ре-жадаги 170 унги таёйролов пунктларига 178 тонна сара-дон топиришди. Шу кун-ларда давлат ҳўжалиги гал-лакорлари социалистик маж-бурият ҳисобига дон топири-моқдалар.

Шунингдек, ноҳиядаги «Коммунизм» жамоа ҳўжа-лиги галлакорлари ҳам мав-жуд 53 гектар ердаги бо-шоқли экинларни тез ва си-фатли йиғиштириб олдилар. Ўрнимда ака-ука қомбайчи-лар Ҳайдарали ва Ендашали Асқаровлар жонбозлик кўр-сатдилар.

Айни кунда ҳар икки ҳў-жалида экандан бўшган майдонлар пешма-пеш ҳал-дано, кечки маккажўҳори ва бошқа экинлар еклимоқ-да.

С. ҚУЧҚОРОВ, Наманган вилояти.

Ҳар кун эрта билан ҳаммаси-баринининг кўзларига қарай-ман. Баъзи кўзларда бир-бирларига меҳр эмас, қандайдир лойқадлик, гина, ўз ишини битириб олишга шоянлик ало-матларини ўқаман. Бунинг мен ўзимча маошимиз қаллигига, бозорлардаги қимматчиликка, йиққан-терган пулимизга ўз нархиде бирон яхши қийим топа олмаслигимизга, она экан-имизга қарамай эркаклар билан баробар, ҳатто улардан кўп-роқ иш билан бандлигимизга ва йўлда тикчилик автобусда келганимизга йўлман. Дарҳақиқат, шундай.

Аваллари бирон қўшни-миз касалхонага тушса, у оллимиз, ишчимиз, қимлиги-дан қатъи назар, қўшнимиз бўлгани учун кўрган борар-дик. Ҳозир бундай интилиш йўқ ҳисоб. Аввало, ишдан кўнчага асабларимиз тарағ тортилиб қайтганимиз, қола-верса, уй-рўзгор ташвиш-лари... Қарабсизки, вақт гирр этиб ўтади. Қўшнимиз тузалиб уйига келади. Уни ногоҳ кўчада уратиб қолиб, ўнғайсизланамиз.

Яқинда бир неча йиллар-дан бери бориш-келишга вақт тополмай юрганимиз— ёшликда бирга ўсган дуго-нам сийм қокди: — Вой, ўртоқжон, жу-да-ям соғиндим. Мана, шу як-шанбага акам билан бир ке-линглар, кутаман, ўртоқжон, соғиниб кутаман! Сўхбатла-шамиз. Ҳўпми?

Унинг меҳри овозидан юрагим орзиқиб кетди.

— Бўпти, борамиз! — деб юбордим ҳаяжондан. Дугонам ҳовилини уйда туради. Эшикдан кириб, кенг, озода ҳовлини, даракларни кўриб, бетон уй ичиде за-да бўлган юрагим яйраб кетди. Дугонанимнинг шодон, меҳри-бон чехраси, иссиқ кучоғи, юмшоқ кўпчачалару оппоқ дастурхон кўнглимни тоғ-дек қўтариб юборди. Кечга-ча яйрадик. Хандон кулиб, кўп яхши воқеаларни эслаб, гўё ёшардик. Кўнглиларимиз меҳр сувиға қонди. Бор-ди-келдини йўлга қўйиб юбо-ришга ахдлашдик.

Кечки пайт, энди йўлга чиқмоқчи бўлганимизда ду-гонанимнинг юзи-қўзи ҳўко-латпазликдан алланечук ўз-ғариб, аста суйкалиб ёнимга ўтирди. Юрагим шиг эгди. У ҳовлида енг шимариб ҳўма ишларни адо этиб юрган кўҳли, қаққон қизига ишора қилди.

— Ўртоқжон, жон ўртоқ-жон... Шу қизим бу йил ўғини ботиради. Дўхтир бўл-моқчи, ўзинг ёрдам бер! Ҳар ҳолда каттақон журналда ишлайсан. Не-не одамларни ёзгансан...

Мен... танг аҳволда қол-ганимни сездирмасликка ури-наман.

— Қанидй, қўлимдан келса, — дейман зўрга кў-зимнинг ундан олиб қочиб.

Дугонам энди ёниб, астой-дил, кўнубиб сўзлайди: — Агар қизим ёмон ўқи-ганида оворе бўлиб сенга айтиб ўтирмасдим, ўртоқ! Болагимам бор вужуди би-лан ўқийди. Бор вужуди би-лан истади дўхтир бўлиш-ни!

— Яхши ўқиса, албатта, қиради! — дугонаним тинч-лантиришга уринаман. — Йўқ! — у қўзимга тик қарайди. — Агар ҳақиқат бор бўлганда энди, ўз кучи, ўз билими билан қира оларди. Биров суямасе, та-ниш бўлмасе, билими бир тийин экан. Ахир, ўтган йили катта қизим қиролмади! Уям яхши ўқиган эди.

Дугонам нима қилсин? Қани, айтинг, нима қилсин? Мен меҳр, оқибат деб кут-ган, ишонган туғулар мана қандай муаммога келиб та-қалди. Мен дугонанимни ай-благга ҳаққим йўқ. У бечора ноғвож ўйлаб-ўйлаб мени топан. Менга ишонган. Ахир, у ҳам қизининг олий маълумот олиниши, дўхтир бўлиниши жуда-жуда иста-й

ди. Лекин таниши йўқ... Нима қилсин? Мен ҳам қи-мдан илтимос қилай? Катта журналдан эканимни қимга тушунтира олай? Қизинга ўқишга қиролмасе дугонам билан бугунгидай дилбар, меҳрли учрашувимиз давом этадими?

Ҳаётдаги муаммолар биз-ни меҳрга, табиий меҳрга зор қилиб қўйяпти. Нега

ва овсинларига улашган меҳр-муруватини сўз билан ифода этиб бўлмайди. Бе-миннат хизмати, дилбар муомаласи, ўша қўйшдек порлоқ чехраси, зийраклиги, одоб билан нанки хонадон соҳибларини, қўни-қўшнию қариндош-уруғларининг меҳ-рини қозонди. Муборак деса ҳўаманинг меҳри товлана-ди, дили яйради. Бу хона-донга кўпроқ келгиси кела-ди. Муборакдек келин кў-ришини чин дилдан энтикиб орузлайди.

Муборак бу меҳрни қай-дан олди, деб қизиксидим. Онаси Мунаввархон Тош-кент бадийи буюмлар фабри-касида йигирма йилдан бери ишлаб келаркан. Ҳозир тўқ

ҳаётни айбалайман? Ахир, бунга бир ҳовуч одамлар институтларнинг «қўзи оч эгалари», қолаверса, инсти-тутларга келадиган тайёр рўйхатлар сабабчи эмасми? Бу — китобларда ёзилмаган қонун.

Ҳар кун идорамизга не-не аёллар, ота-оналар меҳр из-лаб, ҳақиқат излаб келиша-ди. Қани энди бу меҳр, ҳа-қиқат деганларни бир буюм каби бўлса-ю, қўлларига олиб бериб уларни қувонти-риб жўнатсан. Уларнинг меҳрга эришмоқлари учун қанча-қанча «қулоғи том би-ган» идораларининг эшигини тақиллатмоқ, қанча қонун-қондалар довоини ошиб ўтмоқ, қанча худбинлар кў-зининг очмоқ керак. Ҳа, меҳр-нинг йўллари жуда олис. Ўз қўлларининг, ўз онгининг, ўз қўлларининг — у, ўз қўн-ли бўлишимиз туфайли узоклаштириб юборганимиз меҳр йўллари.

Тошкент политехника институтининг ёши улур ўқитувчиларидан бири Хурсанд ака Меликулов бетиб бўлиб қолди. Абу Али ибн Сино номи 1-шифхонада доволанди.

Бурда у меҳрга дуч кел-ди. Ҳамшира қизинг меҳ-рига! Муборак исми бу чак-қон, лобар, чехраси порлоқ, тийрак қизинга касалхонада-ги ҳар бир кесеа, ёшга меҳр улашди. Овози майин, муомаласи бебаҳо, ҳушхўл бу ҳамширани ҳўмама «она қизим», «онам» деб қақира-ди. Муборак хонага кириб келса ҳўмама бирдан соғайиб қолгандай, ҳўмама бирдан энг яхши, энг бахтиёр ода-мга айланагандай.

— Шунанқам одамга меҳ-рибон, дилбар қиз бўлади-ми, ота-онасига минг раҳ-мат-е! — қўргани киши уни шундай алқайди.

Хурсанд ака рафикаси Саодатхонга, ўғли Жавадга Муборак ҳақида сўзлаб бер-ди. «Қани энди, шу меҳри-бон қизни келин қилсак», — деб орузлади.

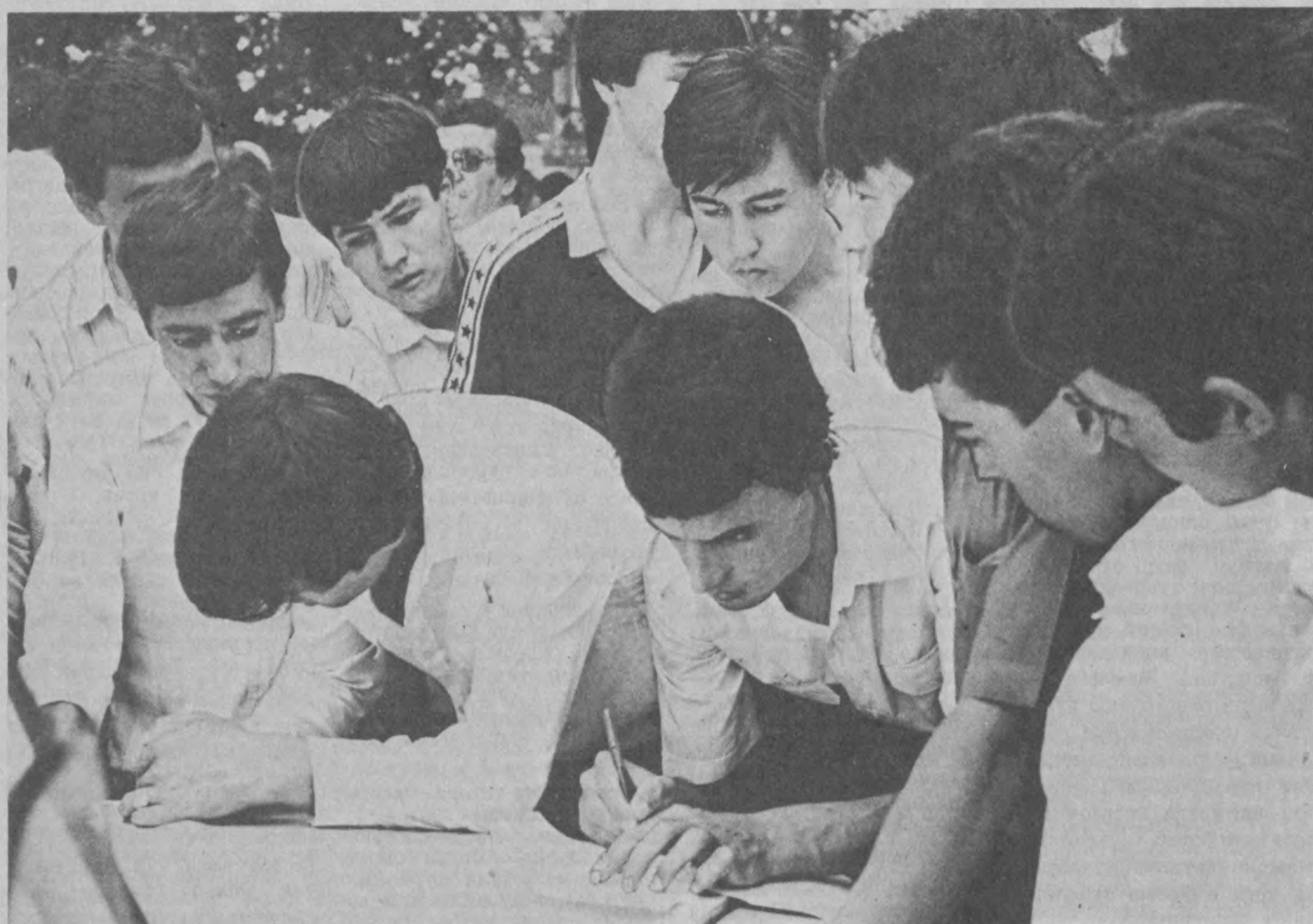
Орзу ушалди. Хурсанд ака билан Саодатхоннинг у-ча келини бор эди. Муборак тўртинчиси бўлди. Мана, уч йилдирки Муборакхоннинг (якни яшар ўғилчаси бор), қайнона-қайната, қайиналари

ва овсинларига улашган меҳр-муруватини сўз билан ифода этиб бўлмайди. Бе-миннат хизмати, дилбар муомаласи, ўша қўйшдек порлоқ чехраси, зийраклиги, одоб билан нанки хонадон соҳибларини, қўни-қўшнию қариндош-уруғларининг меҳ-рини қозонди. Муборак деса ҳўаманинг меҳри товлана-ди, дили яйради. Бу хона-донга кўпроқ келгиси кела-ди. Муборакдек келин кў-ришини чин дилдан энтикиб орузлайди.

Муборак бу меҳрни қай-дан олди, деб қизиксидим. Онаси Мунаввархон Тош-кент бадийи буюмлар фабри-касида йигирма йилдан бери ишлаб келаркан. Ҳозир тўқ

ҳаётни айбалайман? Ахир, бунга бир ҳовуч одамлар институтларнинг «қўзи оч эгалари», қолаверса, инсти-тутларга келадиган тайёр рўйхатлар сабабчи эмасми? Бу — китобларда ёзилмаган қонун.

Ҳар кун идорамизга не-не аёллар, ота-оналар меҳр из-лаб, ҳақиқат излаб келиша-ди. Қани энди бу меҳр, ҳа-қиқат деганларни бир буюм каби бўлса-ю, қўлларига олиб бериб уларни қувонти-риб жўнатсан. Уларнинг меҳрга эришмоқлари учун қанча-қанча «қулоғи том би-ган» идораларининг эшигини тақиллатмоқ, қанча қонун-қондалар довоини ошиб ўтмоқ, қанча худбинлар кў-зининг очмоқ керак. Ҳа, меҳр-нинг йўллари жуда олис. Ўз қўлларининг, ўз онгининг, ўз қўлларининг — у, ўз қўн-ли бўлишимиз туфайли узоклаштириб юборганимиз меҳ

ҲАЯЖОНЛИ ДАМЛАР

Абитуриентлар ҳаётида сиволи довоилардан ошиб палласи бошланди. Жумҳуриятимизнинг барча олий ўқув дорилфунунари, билим юртлари аудиторияларида қизғин баҳслар, беллашувлар давом этипти. Абитуриентларнинг маълум бир гуруҳи — имтиҳонсиз кириш имтиҳонларида фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлган йилги-қизлар эса талаба деган шарафли номга сазовор бўлдилар.

Қайси олий ўқув даргоҳига борманг—абитуриентлар юз-

қўнда ҳаяжон, дилларида эса имтиҳонларни «аъло» ва «яхши» топшириш ниёти. Тошкент халқ ҳўжалиги институтида таълим олиш истатидаги ёшлар ҳам сивовларга астойдил тайёргарлик кўрдилар. Бугун бу ерда ҳам кириш имтиҳонлари қизғин ўтишти.

СУРАТДА: Тошкент халқ ҳўжалиги институтидagi ҳаяжонли дамлар.

Л. ГУСЕИНОВ олган сурат.

Жумҳурият ҳукумати қарори қандай бажариляпти?

● Маълумки, шу йилнинг апрель ойида Ўзбекистон ССР Министрлар Кенгаши «Халқ истеъмоли молларининг бир қанча турларини Ўзбекистон ССРдан ташқарига олиб чиқиш кетишини чеклаш тўғрисида» қарор қабул қилган эди. Хўш, ўтган давр мобайнида тегишли министрлик ва ташкилотлар мазкур қарорни бажариш йўлида қандай ишларни амалга оширди? Мухбиримиз шу савол билан Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги Давлат автоинспекцияси бошқармаси бошлиғи М. А. ВАУЛИНга мурожаат қилди.

АВВАЛО, қарор ҳақида икки оғиз суз. Ички бозорни барқарорлаштириш мақсадида жумҳурият ҳукумати томонидан ишлаб чиқилган бу тадбир айтиб бугунги кун учун объектив зарурат, деб ҳисоблайман. Нега? Чунки, кейинги пайтда фақат жумҳуриятимиздагина эмас, балки бутун мамлакатимизда истеъмол молларига бўлган талаб анча ошди. Шу таъдиль истеъмол бозорига тақийлик юзага келди. Иттифоқ фонидан Ўзбекистон аҳолиси учун келтирилатган харидорлар озиқ-овқат ва саноат молларининг жумҳуриятимиз ҳудудидан четга олиб чиқиш сотиш ҳоллари кўпайди. Бунга ўз вақтида чек қўйиш мақсадида республика ҳукумати қатъий чора кўришга мажбур бўлди.

Қарорда бир неча министрлик ва ташкилотлар қаторида Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги зиммасига ҳам муҳим вазифалар юкланди. Жумладан, транспортнинг барча турларида юк ташини устидан назорат ўрнатилиш, кундалик харид моллари, озиқ-овқат маҳсулотлари, чорва моллари ва паррандаларни республикадан ташқарига олиб чиқиш кетиш ҳолларининг қатъийан олдини олиш вазифаси топширилди.

Виз мазкур қарор асосида ўз иш фаолиятининг қайтадан кўриб чиқиш, тегишли

олиб чиқиш кетишга уриндилар. ГАИ ходимлари ва автоназоратчилар томонидан четга олиб чиқиш сотишга мўлжалланган 180 минг килограмм озиқ-овқат ва 90 минг килограмм қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари, 70 турдаги 960 минг сўмлик саноат моллари жумҳуриятимиз истеъмолчиларига қайтарилди.

Ачинарлиси шундаки, қўйчилик ҳайдовчилар машина-ластга 5 тонна товўқ гўшти олиб кетаётганда қўлга тушибди.

Очиги, бундай мисолларни жуда кўпай келтириш мумкин. Лекин бизни бир нарсга ўйлантириб қўймоқда. Наҳотки, автокорхоналар раҳбарлари аҳолини била туриб ҳайдовчиларга давлат транспортдан шахсий мақсадларда фойдаланишга йўл қўйиб берсалар? Лоқайлик ҳам эми билан-да! Менимча, бундай раҳбарларнинг ўз вазифасига масъулиятини ошириш учун уларнинг маъмурий жавобгарлигини кучайтириш лозим. Ана шундангина транспортда тартиб бўлиши мумкин.

Кейинги пайтда транспортдаги аҳоли назорат қилишга эътиборни кучайтирдик. Лекин қарорни бажариш йўлида анчагина қийинчиликларга ҳам дуч келамиз. Масалан, оператив гуруҳларнинг оdatдаги шароитда ишлаши учун 50 та хона этишмайди. Мусодара қилинган молларнинг нархи ва сифати аниқлашда ердан берувчи савдо, сангидстанция ва ветеринария хизмати ходимлари жудаям кам. Тортиб олинган истеъмол буюмларини қабул қилувчи пунктлар эса умуман йўқ. Айниқса, қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини қаерга жойлаштиришни билмай қийналиб қоляпти. Аслини олганда бу борада бизга Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ташкилотлари ердан беришлари керак. Лекин ҳанузгача улар мусодара қилинган моллар топириладиган конкрет маҳазин ва умумий оқватлангиш корхоналарини аниқ белгилаб беришолмапти. Очиги, ҳамжихатлик бўлмаса бу ишда бирон бир натижага эришиш қийин.Шундай экан, қарор ижроси учун биргаликда ҳаракат қилишимиз, ҳар биримиз ишга масъулиятини сезган ҳолда ёндашмоғимиз лозим.

А. БОЛИЕВ.

Дикқат: янгиликдан хабарингиз борми?

ЗАРҚАЙНАР ВА ҚАШҚАР

- Заҳириддин Муҳаммад Бобур кўчаси.
- Яланғоч мавзеси
- Қадимий Зарқайнар номи қайтарилди.

Худди шунингдек, Абдулла Қодирий проспектидаги метрнинг Гафур Ғулом бекатининг мазмуни яна ошадиган бўлди. Шаҳарнинг Хадра майдонидан Собир Раҳимов кўчасидаги Тахтупул бекатига бўлган янги кўча Гафур Ғулом номи билан аталмоқда. Ота-сини шоир Тошкентнинг қадимги Дегрез маҳалласида туғилган ва Хадра майдони атрофидаги жойларни асэрларида жўшиб кўйлаган.

Тошкентда бир эмас, Комсомол номида иккита маданият ва истрохот боги бор эди. Чилонзор районидаги «Ўзбекистон комсомол» 40

туғилишига ҳам эътибор берилмоқда.

Хадра майдонидан Қорасарой кўчасига етганда Хамза кўчаси Зарқайнар деб ўзгаририлди. Бу номининг тикланишида шаҳарда Хамза райони борлиги ва у ерда инкилоб қўйишга ҳайкал ўрнатилганлиги инобатга олинди. Шундай қилиб, Керл Маркс кўчасининг Инкилоб хўббони қисмида «Ташеельмас» заводидаги бўлган оралиққа «Хамза кўчаси» деган тахтачалар ўрнатишга киришилмоқда.

Булардан ташқари «Марказ-4» квартал Қашқар, «Алгоритм» массиви Ал Хоразмий, Високвольная массиви Яланғоч даҳаси деб атилиши ҳақида қарор қабул қилинди.

Тошкент чинни буюмлари заводида узоқ йиллар мобайнида директорлик лавозинида ишлаган Абдурауф Иброҳимовнинг номи шу корхонага берилди.

А. ПУЛАТОВ.

Мухаррир
Р. РАҲМОНОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЎЗБЕКБИРЛАШУВ» СИСТЕМАСИДАГИ КООПЕРАТИВ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ

1990-1991 ўқув йили учун
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ КООПЕРАТИВ ТЕХНИКУМИ
(Тошкент вилояти, Оржоникидзе ноҳияси, Ленин номидаги жамоа ҳўжалиги, Тимирязев участкаси)
КУНДУЗГИ БЎЛИМ: бухгалтерия ҳисоби, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, ўсимликшунослик ва чорвачилик маҳсулотлари товаршунослиги ва бу маҳсулотларни тайёрлашни ташкил қилиш.
СИРТҚИ БЎЛИМ: бухгалтерия ҳисоби, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, таом тайёрлаш технологияси, ўсимликшунослик ва чорвачилик маҳсулотлари товаршунослиги ва бу маҳсулотларни тайёрлашни ташкил қилиш.

САМАРҚАНД КООПЕРАТИВ ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳри, Гагарин кўчаси, 43-уй).
КУНДУЗГИ БЎЛИМ: бухгалтерия ҳисоби; кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, таом тайёрлаш технологияси.
СИРТҚИ БЎЛИМ: бухгалтерия ҳисоби, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, таом тайёрлаш технологияси.

БУХОРО КООПЕРАТИВ ТЕХНИКУМИ

(Бухоро шаҳри, Низомий кўчаси, 2-уй).
ТЕХНИКУМ

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: бухгалтерия ҳисоби, ҳўжалик-хўқўқ ва кадрларга онд иш, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, чорвачилик маҳсулотлари ва юнг-мўйна хом ашёси товаршунослиги ва бу маҳсулотларни тайёрлашни ташкил қилиш.
СИРТҚИ БЎЛИМ: бухгалтерия ҳисоби, ҳўжалик хўқўқ ва кадрларга онд иш, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, чорвачилик маҳсулотлари ва юнг-мўйна хом ашёси товаршунослиги ва бу маҳсулотларни тайёрлашни ташкил қилиш.

БИЛИМ ЮРТИ

Озиқ-овқат ва озиқ-овқат моллари сотувчилари, назоратчи-газачилар, қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари ва хом ашёсини тайёрловчилар.

ФАРҒОНА КООПЕРАТИВ ТЕХНИКУМИ
ВА БИЛИМ ЮРТИ
(Фарғона шаҳри, Коммунистлар кўчаси, 105-уй).

ТЕХНИКУМ

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: бухгалтерия ҳисоби, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги.
СИРТҚИ БЎЛИМ: бухгалтерия ҳисоби, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги.

БИЛИМ ЮРТИ

Озиқ-овқат ва озиқ-овқат моллари сотувчилари, қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари сотувчилари, назоратчи-газачилар.

НУКУС КООПЕРАТИВ ТЕХНИКУМИ

(Нўкус шаҳри, К. Маркс кўчаси).
ТЕХНИКУМ

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: бухгалтерия ҳисоби, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги.
СИРТҚИ БЎЛИМ: бухгалтерия ҳисоби, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги.

БИЛИМ ЮРТИ

Озиқ-овқат ва озиқ-овқат моллари сотувчилари, ошпазлар, назоратчи-газачилар.

ҚАРШИ КООПЕРАТИВ ТЕХНИКУМИ

(Қарши шаҳри, Ленин кўчаси, 52-уй)
ТЕХНИКУМ

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги.
СИРТҚИ БЎЛИМ: кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги.

БИЛИМ ЮРТИ

Озиқ-овқат ва озиқ-овқат моллари сотувчилари, қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари сотувчилари, ошпазлар, новов-шакарпазлар.

ТЕРМИЗ КООПЕРАТИВ ТЕХНИКУМИ

(Термиз шаҳри, Октябрь кўчаси 284-уй).
ТЕХНИКУМ

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: бухгалтерия ҳисоби, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги.

СИРТҚИ БЎЛИМ: бухгалтерия ҳисоби, кооператив сав-

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси
ТАРИХ ИНСТИТУТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича

АСПИРАНТУРАГА
ҚАБУЛ
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Қундузги — СССР ТАРИХИ (араб, хитой, ҳинд тили каби шарқ тилларидаги бирини билган ҳолда, қадимий ва ўрта асрлар тарихи) — 2. ЭТНОГРАФИЯ (форс ёки қадимий туркий тилини билган ҳолда этник тарих);
СИРТҚИ — СССР ТАРИХИ (хазирги давр).
Ҳужжатлар — 1990 йил 1 октябргача қабул қилинади.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинг: 700083, Тошкент шаҳри, «Правда» газетаси» кўчаси, 41-уй.
Телефон: 33-40-86.

«ПОДЪЕМНИК»
ИШЛАБ ЧИҚАРИШ
БИРЛАШМАСИ

ТАШКИЛОТЛАР,
КОЛХОЗЛАР,
СОВХОЗЛАР,
КООПЕРАТИВЛАР ВА
БАРЧА МАНАФААТДОР
ШАХСЛАРГА

1 тоннагача юк кўтараладиган, қўлда ишга тушириладиган очик майдонда ҳам, бино ичида ҳам юк билан ишлашга мўлжалланган тиркачки кранни

ТАВСИЯ ЭТАДИ

Кран Сизга дала шароитларида ҳамда корхонадагидаги ишларда устаконда олиб бориладиган ишларни механизациялаштиришга ёрдам беради.
Қуйидаги манзилга му-

донни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги.

БИЛИМ ЮРТИ

Озиқ-овқат ва озиқ-овқат моллари сотувчилари, но-оziқ-овқат моллари сотувчилари, ошпазлар.

АНДИЖОН КООПЕРАТИВ ТЕХНОЛОГИЯ

ТЕХНИКУМИ ВА БИЛИМ ЮРТИ

(Андижон вилояти, Олтинкўл ноҳияси, ноҳия маркази, В. И. Ленин 100 йилги шоҳқўчаси)
ТЕХНИКУМ

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: таом тайёрлаш технологияси, ускуналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни тузатиш, матлубот кооперациясида нон ишлаб чиқариш, гўшт ва парранда маҳсулотлари технологияси, кооператив савдонни ташкил қилиш ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги.

БИЛИМ ЮРТИ

Озиқ-овқат ва озиқ-овқат моллари сотувчилари, қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари сотувчилари, қурилиш материаллари сотувчилари, ошпазлар, новов-шакарпазлар, назоратчи-газачилар, ошпаз-официантлар, автомобиль ҳайдашни биладиган тайёрловчилар.

ТОШКЕНТ КООПЕРАТИВ БИЛИМ ЮРТИ

(Тошкент шаҳри, Путилов кўчаси 210 «А»-уй).

Озиқ-овқат ва озиқ-овқат моллари сотувчилари, автомобиль ҳайдовчилари-қундалик эҳтиёж моллари сотувчилари, ошпазлар, шакарпазлар, новов-шакарпазлар, қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари ва хом ашёсини тайёрловчилар, автомобиль ҳайдашни биладиган тайёрловчилар.

СИРДАРЕ КООПЕРАТИВ БИЛИМ ЮРТИ

(Тулистон шаҳри, IV-микрорайон)

Озиқ-овқат ва озиқ-овқат моллари сотувчилари, ошпазлар, новов-шакарпазлар, автомобиль ҳайдашни биладиган сотувчилар, назоратчи-газачилар.

НАМАНГАН КООПЕРАТИВ БИЛИМ ЮРТИ

(Наманган вилояти, Косонсой ноҳияси, Қўқимбой қишлоғи)

Озиқ-овқат ва озиқ-овқат моллари сотувчилари, ошпазлар, автомобиль ҳайдашни биладиган тайёрловчилар.

ЖИЗЗАХ КООПЕРАТИВ БИЛИМ ЮРТИ

(Жиззах шаҳри, Хамза кўчаси, 2-уй).

Озиқ-овқат ва озиқ-овқат моллари сотувчилари, ошпазлар, новов-шакарпазлар, қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари сотувчилари, назоратчи-газачилар.

КООПЕРАТИВ ТЕХНИКУМЛАРГА

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ:

Қундузги бўлимга: 30 ёшгача бўлган, сиртқи бўлимга эса ёшидан қатъи назар ўрта маълумотли, кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган шахслар қабул қилинади.

Матлубот кооперацияси корхоналари ва ташкилотларида эътиборли раҳбарлик лавозимларида ишловчи ва ана шу лавозимда қамда 2 йиллик меҳнат фаолиятига эга бўлган ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқини учун йўлланган шахслар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқув юрти директори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), 088/У андозадаги тиббий шаҳодатнома, меҳнат дафтарчасининг корхона раҳбари томонидан тасдиқланган кўчирмаси, кооператив ташкилот йўлнамаси, 3х4 см катталикдаги 4 та фотосурат, паспорт (туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома), ҳарбий билет ёки қайд этилганлик гувоҳномаси шахсан кўрсатилади.

Ўрта умум таълим мактабларини битирган ва ўрта маълумотга эга бўлган шахслар қундузги бўлимнинг II-курсига ва сиртқи бўлимнинг III-курсига қабул қилинади.

АРИЗАЛАР ҚУНДУЗГИ БЎЛИМГА 31 ИЮЛГАЧА, СИРТҚИ БЎЛИМГА 10 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кириш имтиҳонлари техникумнинг ҳақиряқ қорғози асосида бир неча даврада ўтказилади.

Барча ихтисослар бўйича кирувчилар 2 та кириш имтиҳони топширади:

— она тили ва адабиёт (иншо): Мактабни тожик, қозоқ туркман ва бошқа СССР халқлари тилларида битирган шахслар рус тилида диктант ёзишлари мумкин.

— математика (оғзаки).

КООПЕРАТИВ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ

ЮРТЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

Ўрта умум таълим мактабларини битирган, 30 ёшгача бўлган йилги-қизлар қабул қилинади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади: маълумоти ҳақида ҳужжат (асли), тиббий шаҳодатнома, 3х4 катталикдаги 4 та фотосурат, кооператив ташкилот ёки корхона йўлнамаси.

Паспорт ёки туғилганлик ҳақида гувоҳнома, ҳарбий билет ёки қайд этилганлик гувоҳномаси шахсан кўрсатилади.

Кооператив ҳўнар-техника билим юртларига қабул қилиш кооператив ташкилотлар ёки корхоналарнинг йўлнамалари асосида кириш имтиҳонларисиз амалга оширилади. Ўқини муддати 8 ойдан 2 йилгача (турдош касблар).

рожаат қилингиз: 700060, Тошкент шаҳри, ГСП, Полторацкий кўчаси, 14-уй. Телефон: 55-89-76. Телеграф: Тошкент, Подъёмник. Телефон: 116223 КРАН.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг

ЭЛЕКТРОНИКА
ИНСТИТУТИ

қундузги ва сиртқи аспирантурага физиканин электроника (3), қаттиқ жисм физикаси (3) ихтисослари бўйича

1990 йил учун

ҚАБУЛ

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ҳужжатлар қуйидаги манзилда 1990 йил 1 сентябргача қабул қилинади: 700125, Тошкент шаҳри, Ф. Хўжаев кўчаси, 33-уй, 69-94-75, 69-95-81 телефонлари бўйича қўшимча маълумотлар олиш мумкин.

Ўзбекистон ССР Алоқа ва зирғил раҳбарлиги, партия ва насаба уюшмаси ташкилотлари бўлими бошлиғи С. С. Войдадаева акаси
Содиқнон Солихонвич
ВОЙДАДАЕВНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат чет тиллар педагогика институтининг жамоеи филология фанлари доктори, француз тили лексика ва стилистика кафедрасининг профессори
Муҳаммад Аббосович
АБДУРАЗОҚОВНИНГ
вафот этганлиги чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан таъзия, 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.
Газета оғбет услида, А-2 форматда босилади.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»
(«Советский Узбекистан»)
Орган ЦК Компартии
Узбекистана, Верховного
Совета и Совета Министров
Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС:

700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

БҮЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, пропаганда — 32-55-70, саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47